

Lördag

Nya Åland 18 AUGUSTI 2007 NR 181 PRIS 1,20 €

Vilken fest!

KULTURNATTEN. Sportfå-
narna och kulturfolket förena-
des till en sprakande folkfest
på stadens gator i går kväll.

Vi var där. Du var säkert
också där. Och den här
psykedeliska rosa björnen var
där. Ja, alla var där.

SIDAN 12-13

Ålands radio kan mista Smedsböle

Fs: Frikoppla sändarstationen!

NYHETER. Det finns en bred enighet i landskapsregeringen om att frikoppla sändarstationen i Smedsböle för att alla – inklusive privata bolag – ska få rätt att sända radio- och tv-program på lika villkor.

– Enligt vår uppfattning är det inte sunt att ett samhällsbolag som Ålands radio och tv ska styra vilka bolag som ska få sända och till vilket pris, säger näringsminister **Jörgen Strand** (fs).

Också socialdemokraterna och de obundna stöder en frikoppling.

Runar Karlsson (c), ansvarig minister för tv-och radiofrågor, är något mera tveksam.

– Men jag är absolut inte helt emot en

frikoppling. Jag vill bara att frågan ska utredas ordentligt innan beslut fattas.

Det konkreta resultatet blir troligen att landskapsregeringen tillsätter en oberoende utredare som analyserar konsekvenserna.

Som det är i dag har Ålands radio och tv rättigheterna till sändaren och styrelsen kan därför säga ja eller nej till de programbolag, till exempel P24 Medias och Nya Åland, som anholder om att få köpa sändningstid. Ålands radio och tv kan också sätta pris på tiden.

– Jag utgår från att det är ett självkostnadspris, säger Runar Karlsson.

SIDAN 5

Foto: SEPPO SARKKINEN

Det blommar på berget

TRÄDGÅRD. I dagens trädgårdsreportage besöker vi ett berg i Marby Eckerö. Här bor **Maja Nordin**, som under 13 års tid har förvandlat sin gård till en blommande oas. Varje liten spricka i berget är dekorerad med växter.

SIDAN 11

Så distribueras Åland24

NYHETER. Vad är IPTV? Nya Åland tar i dag hjälp av P24 Media Abs **Thomas Holmström** för att reda ut begreppet och kartlägga hur den nya tv-kanalen Åland24 egentligen skall distribueras.

Dessutom berättar vi vad som krävs för att du skall kunna ansluta dig till IPTV-nätet och vilka kanaler som ingår i dels Ålcoms IPTV-paket och dels MCA:s kanalpaket.

SIDAN 4

Ett steg närmare golf i Godby

NYHETER. Landskapsregeringen har ansökt om miljötillstånd hos miljöprövningsnämnden för den planerade golfbanan i Godby-Åmnäs.

Landskapet behöver få klartecken om tillstånd för att kunna börja söka driftsoperatörer. Man borde hitta någon som kan driva banan innan årsskiftet. Då går de nuvarande markavtalen ut.

SIDAN 5

Hej då Roslagen!

Farväl... Snart är den här synen ett trevligt minne blott. I september är det grekerna som får njuta av den i stället.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

NYHETER. I morgon kväll går ms Roslagen sin sista resa över Ålands hav. Efter 19 år i Eckerölinjens tjänst är det nu dags för den sista papenburgaren att lämna Östersjön.

Den familjära stämningen och fina gemenskapen är saker

som personalen nämner som kännetecknande för livet ombord på den gamla trotjänaren – en gång rederiets stolta flaggskepp.

– Det är klart man kommer att sakna den, säger ms Eckerös kapten Dennis Mattsson som var

med och hämtade fartyget, då en gång för länge sedan.

– Jag tror hela kommunen hade slutit upp mangrant för att hälsa henne välkommen!

Den goda stämningen lovar man föra vidare till den nya båten.

SIDAN 2-3

kultur

9

Jan Snellman, fast bosatt i Geta sedan 1998, har skrivit en bok som skall uppmuntra till ytterligare inflyttning.

sport

16

Victor Ekblom är en av de ålänningar som hjälper till under PAF Open.

folk

20

Per-Olof Mattsson säljer hantverkskiltar. Han tycker kilten är jätteskön och praktisk.

krönika

21

”Ibland är hån bakom ryggen att föredra.”

FRED FORSELL

Passa på nu!
UPP TILL **60% RABATT** på utvalt sortiment

KVALITET
& STIL
FÖR HEMMET

allarum.
MARIEHAMN

I Magasin • Torggatan 6,
22 100 Mariehamn • Tel 15 915
Måndag - fredag 10.00 - 17.30,
lördag 10.00 - 14.30

"Farväl, farväl, förtjus"

Vemodigt. Det är det ord de flesta ombord på ms Roslagen använder för att beskriva hur det känns att fartyget i morgon söndag går sin sista tur för Eckerölinjen. Nu är det dags för den gamla trotjänaren att tillbringa ålderns höst vid Medelhavet.

Därmed försvinner också den sista av de ursprungligen nio så kallade papenburgsysterna från Östersjön. Sex av dem har i tiderna seglat på åländska vatten.

Följ med på en sista rundtur ombord.

Det trånga bildäcket är en starkt vägande orsak till att fartyget säljs och ersätts med ms Eckerö, som sattes i trafik redan ifjol.

– När båten byggdes 1972 var bilarna mycket mindre än nu. Här, säger överstyrman **Håkan Sjöström** och gör en svepande rörelse över bildäck med armen, rymdes då 260 bilar – lika många som ms Eckerö tar. I dag får vi inte in mer än 190 bilar här, bilarna har blivit så breda sen sjuttioalett.

Nere på bildäck lägger man en ära i att pussla in bilar så snyggt som möjligt – och helst också så många som möjligt.

– Förr tävlade vi alltid lite smått med Alandia, fick de in 204 bilar en resa var ju vi genast tvungna att försöka slå det rekordet, säger han och ler.

Men den tävlingen försvann redan för två år sedan då Alandia såldes – ms Eckerö är ju alldeles för stor för att Roslagen skulle ha en sportslig chans.

Bryggan

Upp på bryggan sitter kapten **Nordström** på en hög stol och vilar blicken på den disiga horisontlinjen.

Han har jobbat ombord sedan början på 1990-talet, först

om sommaren och sedan året runt.

– Den här stolen har många befälhavare suttit på, den har stått här sen skutans första dag, säger han och klappar det nötta träet.

Man har bra utsikt över havet där uppe på bryggan. Som sig bör, får väl tilläggas. Det mest minnesvärda Lasse Nordström sett från sin plats på stolen, är en val.

– Hade jag varit ensam hade jag nog hållit tyst om saken, så otroligt osannolikt var det att man faktiskt såg rätt, säger han och skakar på huvudet med ett leende.

Maskinrummet

Från översta däck till nersta. Nere i maskinrummet är det hett. Och bullrigt. Det luktar svart, svettig olja och varm metall.

– Omkring en 43 grader brukar temperaturen ligga på här. Men det är inte så farligt, man vänjer sig, säger maskinist **Raul Eriksson**.

– Här är allt också original, till och med gubbarna, säger han och flinar menande mot chiefen **Lennart Eriksson**, som jobbat för Eckerölinjen i 32 år.

Så mycket mer blir inte sagt – det är svårt att göra sin röst hörd i dunket av jättemotorer som arbetar för högttryck.

Snabbköpet

I ena kassan i snabbköpet sitter **Siv Rosenberg**. Av alla ombord är hon den som jobbat längst för rederiet – 33 år.

– Först var jag på gamla Roslagen, sen på gamla Eckerö och så 1988 då Roslagen kom började jag här. Jag var faktiskt med på den första resan. Det var jättespännande! Den var ju så stor, tyckte man då.

Egentligen skulle hon bara ha stannat en sommar.

– Men jag trivdes så himla

Gammal ratt.

– Det är många händer som rattat den här genom åren, säger överstyrman **Håkan Sjöström** och vrider lite på ratten. Nästan allt uppe på bryggan har varit med från början.

bra – och se här, här sitter jag än! säger hon och skrattar.

Mässen

Nere i personalmässen sitter intendent **Martin Kähkönen** och läser över en kopp kaffe. Han har också varit med sen Roslagens första sommar. Att den nu försvinner tar han med ro.

– Allt har sin tid. Nu är den här epoken förbi. Människan vill ofta ha det som varit, men man måste ju gå framåt också.

Han hör till en av få av trotjänarna inom personalen som inte fortsätter på ms Eckerö.

– Jag har jobbat varje sommar sen jag var 16 år, nu tänkte jag att jag kanske skulle få en chans att vara ledig en sommar.

Vad han ska göra sedan, har han inte bestämt än.

Byssan

Inne i byssan är det också varmt och stekoset från de hundratals köttbullarna på stekbordet hänger tungt i luften. Det här köket stod köksmästare **Henka Henriksson** i redan 1976, på den tiden då fartyget hette Viking III och gick mellan Nådendal, Mariehamn och Kapellskär.

– Det har varit en bra båt att jobba på, säger han och rör om lite i pepparsåsen. Inte heller han gör så stor

sak av att Roslagen nu försvinner.

– Det är inte så mycket man kan göra åt det. Fartyg kommer och går, säger han och rycker på axlarna.

Han, liksom större delen av den ordinarie personalen, flyttar över till ms Eckerö när sommarpersonalen gett sig av. Det han kommer att sakna mest är litenheten.

– Gemenskapen blir bättre på mindre båtar, det är omöjligt att inte stöta på de andra titt som tätt, så man lär ju känna alla.

Fin gemenskap

Just gemenskapen och den fina stämningen ombord talar personalen gärna om.

– Vi är som en familj, säger hovmästare **Sem Storsjö**. Han har jobbat ombord i nio år.

– Visst känns det vemodigt att lämna den här skutan, jag har trivts jättebra. Men det känns nog helt okej att flytta över till Eckerö också.

Stämningen lovar de alla ta med sig.

Som gammal flickvän

Ombord på ms Eckerö sitter ett gäng gamla roslagare samlade kring runda bordet i matsalen. De håller med om att gemenskapen på Roslagen förstärktes av litenheten.

– Allt hänger ihop där, köket, matsalen, disken, kallskänken, lagret och cafeterian, så man träffades ju hela tiden, säger **Heljä Vesterlund** som jobbar i grillcaféet ombord.

– Men den finns nog här också, intygar **Jan Nyberg** som är hovmästare och jobbat för rederiet i 13 år.

– Visst kommer det att kännas lite tomt när den åker, men det är lite som med gamla flickvänner – man saknar dem ett tag, men sen glömer man bort det så småningom, säger barnmästare **Jan-Håkan Andersson** och

ler brett.

Efter ett tag börjar samtalet glida in på nostalgiska stigar. Historierna om så väl personal som passagerare som utmärkt sig på olika sätt finns det gott om, alla kanske inte lämpliga för tryckpressarna.

– En rolig grej var när vi skulle ha stor brandövning i Grisslehamn, och de råkade sätta igång rökmaskinen tio minuter innan vi hade kommit i hamn. Ända upp på översta däck nådde röken och det tjöt och larmade och passagerarna rusade omkring helt förskräckta. Men det gick ju att ropa ut förklaring i högtalarna så det hela lugnade ner sig ganska snabbt. Men roligt var det! säger **Birgitta Nynäs** på personalstöd och alla skrattar gott åt minnet.

Sista resan

En sak enas man om att inte är så kul med Roslagen.

– Det är *inte* roligt att vara ombord på den tvålkoppen när det blåser! Det går åt mycket färre spypåsar här, säger **Jan-Håkan Andersson**.

– Den sjöman som älskar havets våg, han har aldrig varit till sjöss! Alla sjömän älskar när det är plattlugnt, säger befälhavare **Dennis Mattsson**, som började som styrman för tretton år sedan.

– Den duellen vinner Eckerö helt klart!

Då får man hoppas det inte blåser lika mycket på Medelhavet som på Ålands hav, för efter att ms Roslagen i morgon söndag kört sin sista tur mellan Eckerö och Grisslehamn, försvinner hon ner till Grekland.

Och med henne seglar en 37-årig epok bort från våra åländska vatten.

LINA ANTMAN
lina.antman@nyan.ax

Foto: FREDRIK TÖRNROOS
foto@nyan.ax

För litet. Bogportarna slår snart igen för sista gången. – Bildäcket har blivit alldeles för smalt för dagens bilar, säger **Håkan Sjöström**.

Sommarlov. Nere i personalmässen sitter intendent **Martin Kähkönen**. Han har jobbat ombord på Roslagen varje sommar sedan starten. – Nästa sommar ska jag vara ledig!

Henka Henriksson har vispat ihop många liter pepparsås i köket på Roslagen. Faktiskt redan 1976, då fartyget fortfarande hette Viking III.

De nio systerna – var i värld

Först kom Apollo. Inom loppet av fyra år hade fem andra Papenburgsystor gjort henne sällskap i de åländska vatten.

I morgon, 37 år senare, kör det sista kvarvarande fartyget sin sista tur på Ålands hav.

■ **Apollo** levererades den 29 april 1970 till Rederi Ab Slite/Rederi Ab Volo, Slite, (Viking

Line). Hon heter sedan 1995 återigen Apollo och finns i dag i trafik på Kanadas östkust.

■ **Viking 1** levererades den 9 augusti 1970 till Rederi Ab Sally, Mariehamn, (Viking Line). Hon hette Fagr och var upplagd utanför Suez i Röda Havet, när hon kantrade och sjönk den 19 april 2000.

■ **Viking 3** levererades den 16

april 1972 till Rederi Ab Sally, Mariehamn, (Viking Line). Hon heter i dag Roslagen och går fram till den 19 augusti 2007 för Eckerölinjen mellan Eckerö och Grisslehamn. I september flyttar hon till Grekland.

■ **Diana** levererades den 11 december 1972 till ett Partederi i Slite, (Viking Line). Hon heter i dag Jamaa II och är i trafik på Röda Havet.

■ **Viking 4** levererades den 16 juni 1973 till Rederi Ab Sally, Mariehamn, (Viking Line). Hon avgick från Pireus som Express O den 28 juni 2005 efter att ha blivit såld till upphuggare i Alang, Indien.

■ **Corumel** levererades den 25 oktober 1973 till Caminos y Puentes Federales de Ingresos y Servicios Conexos, La Paz, Mexico. Hon finns kvar i trafik

nde mö..."

Första resan.

Siv Rosenberg var med om ms Roslagens allra första resa. Imorgon, 19 år senare, gör fartyget sin sista resa för Eckerölinjen. – När jag flyttade över från gamla ms Eckerö till Roslagen tyckte alla den var så förskräckligt stor och var rädda att vi inte skulle trivas lika bra – men det gjorde vi ju! Så det finns hopp för nya Eckerö också, fast hon är större.

en finns de nu?

i Mexico med namnet Sinaloa Star.

■ **Puerto Vallarta** levererades den 27 februari 1974 till Caminos y Puentes Federales de Ingresos y Servicios Conexos, Cabo San Lucas, Mexico. Hon ligger sedan två år tillbaka upplagd i Mexico.

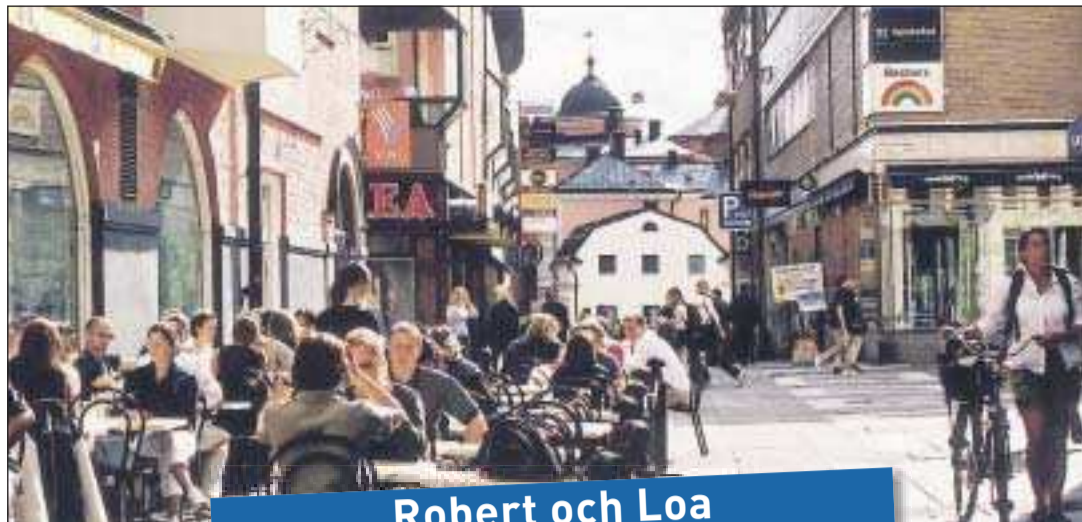
■ **Viking 5** levererades den 5 juli 1974 till Rederi Ab Sally,

Mariehamn, (Viking Line). Hon är i dag i trafik över Gibraltarundet, med namnet Boughaz.

■ **Azteca** levererades den 15 mars 1975 till Caminos y Puentes Federales de Ingresos y Servicios Conexos, Cabo San Lucas, Mexico. Hon ankom den 28 september 2004 till Chittagong Roads, Bangladesh, för att skrotas.

Källa: www.faktaomfartyg.se

För den som är intresserad av att lyssna på historier om de nio systrarnas liv och leverne, kommer tre fartygstokiga killar att befinna sig ombord på Roslagen under den sista dagen i trafik. Det är dessa tre eldsjälarna som står bakom den imponerande och faktaspäckade sajten Fakta om fartyg.

Robert och Loa
eller IKEA och Åhléns

...kanske man kan kombinera?

WILLIAMS

I alla Williams paket ingår buss- och båtres t/r inkl. sjöfrukost.

Shoppingresa till Uppsala

Att shoppa är riktigt roligt, inte minst i Uppsala med alla butiker & unika stadsmiljöer. Häng med och njut av höstens mode!

Avresa: 8.9, 13.10, 10.11 samt 6.12
Pris: Vuxen 35 €, barn 18 €

Höstens härliga teaterresor

Rivierans guldgossar- på Cirkus. En spektakulär musikalkomedi med bla. Robert Gustavsson & Loa Falkman.

Avresa: 22.9, 13.10 samt 24.11

Pris: 115 €/person

Avresa: 22.9, 13.10 samt 24.11

I priset ingår även: biljett till teatern

Vi har även fler spännande teaterresor i höst.

Kontakta oss så berättar vi mera!

Stockholms Flytande Båtmässa

Besök den största flytande båtmässan någonsin ute på vackra Djurgården i Wasahamnen!

Avresa: 1.9. 1 dag.

Pris: 69 €/person

I priset ingår även: entré till båtmässan samt till Gröna Lund.

Monster Jam- i Globen

Häng med på en fartfylld show för hela familjen. Upplev monster-truckar som klättrar, voltar & snurra över olika hinder!

Avresa: 10.11. 1 dag

Pris: vuxen 119 €, U 17 år 90 €

I priset ingår även: entré till Pit-Party före showen samt till Monster Jam.

ECKERÖ LINJEN

I alla Eckerö Linjens paket ingår bil- och personbiletter t/r på Eckerö Linjen.

Hotellpaketet inkluderar även frukost på hotellet.

Golfpaket till Uppsala

All in one- en angenäm golfweekend i Uppsala. Bo på det centralt belägna Hotell Uppsala med shopping, kultur & nöjen kring hörnet!

Pris: 175 €/person

Ankomst fredag eller lördag tom. 31.10.

I priset ingår även: del i dubbelrum, 1 öl/ 1 glas vin i lobbybaren, greefee på Edenhof eller Söderby GK, aperitif, 2-rätters supe inkl. entré till restaurang Flustret.

Bad & Relax i Södertälje

Badäventyr för hela familjen. Ta med barnen på något skojigt före skolstarten!

2 vuxna + 2 barn pris från 173 €

I priset ingår även: överraskning till barnen, 1 drink i baren för de vuxna, entré till Sydpoolens Äventyrsbad.

Ålandsresor
RESEBYRÅ

Dina resor bokar du hos Ålandsresor Resebyrå
Torggatan 2, tel. 28 040

Så skall Åland24 distribueras

IPTV-box. IPTV är liksom kabeltv ett sätt att ansluta sig till tv-nätet. Digitaltv över internet skiljer sig dock från digitaltv över det marksända nätet och kabeltv-nätet. Du måste därför ha en skild digitalbox som passar för detta nät. Foto: JONAS EDSVIK

Allt du behöver veta om webb- och IPTV

När Åland24 inleder sina sändningar i höst är det till en början webb-tv och Ålcoms IPTV som visar den nya kanalen. Vad är egentligen skillnaden mellan dessa distributionskanaler? Kan vem som helst se IPTV? Nya Åland reder ut begreppen.

– Åland 24 kommer till en början att finnas som "video on demand" på Ålcoms IPTV. Det innebär att de kunder som har IPTV kommer att kunna välja att se Åland24-program ur en lista, ett slags arkiv, förklarar **Thomas Holmström**, teknisk projektledare och en av grundarna i P24 Media Ab.

Det hela kan låta krångligt för den som inte känner till tekniken, men Holmström förklarar att det inte är särskilt svårt.

– Redan nu kan Ålcoms IPTV-kunder se TV Ålands program genom att välja ur en sådan här lista. Åland24:s program kommer liksom TV Ålands program att vara gratis för IPTV-abbonenterna. Sedan finns det även sådant som man betalar extra för, Ålcom har till exempel hyrfilmer "on demand".

Holmström påpekar att skillnaden mellan "video on demand" och webb-tv inte är så stor. I båda fallen väljer

Nyans löpsedel i måndags.

man vilket program man vill se ur en lista.

– Men webb-tv ser man på dataskärmen medan man kan luta sig tillbaka och titta på IPTV i soffan med fjärrkontrollen i handen. IPTV är helt vanlig tv, liksom kabeltv och marksänd tv, skillnaden är bara att den distribueras via bredbandsnätet.

Olika kvalitet

Rent tekniskt krävs en högre kvalitet för program som skall visas på tv än för program som visas på webb-tv.

– Skulle vi göra program enbart för webben skulle vi inte ha investerat lika mycket. Program för webb-tv är ofta hårt komprimerade och nedskalade och man kan komma undan med en lägre kvalitet, skall man däremot se program på

sin 40 tum stora tv-skärm krävs mer.

Kan vem som helst se IPTV och webb-tv?

– Man behöver nog ha någon form av snabbare anslutning även för att se webb-tv, exakt nivå har vi inte satt ännu. I dag har ju de flesta någon form av bredband. Ett alternativ för dem som inte har det skulle kunna vara att ladda ner programmet först och sedan titta, säger Holmström.

Så småningom är det meningen att Åland24 skall börja med reguljära sändningar på fasta tidpunkter.

– När volymen ökar och vi får in en rutin börjar vi sända reguljärt. Då vänder vi oss även till Smedsbole, MCA och andra lokala antennbolag för att förhoppningsvis även kunna sända via dem och på så sätt nå alla på Åland, säger Holmström.

Conny Rosenberg, vd på Ålcom berättar att mellan 80 och 90 procent av Åland i dag har bredband. Med andra ord kan de allra flesta skaffa ett IPTV-abbonemang.

– Det är endast längst ut på landsbygden och i vissa delar av skärgården som man i dag saknar bredband, säger Rosenberg.

Mer information om Ålcoms IPTV kan du läsa på www.aland.tv.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

Fakta/Vad krävs för att kunna se IPTV?

■ Bredbandsabonnemang från Ålcom med tillräcklig hastighet

Abonnemanget måste vara av typen Light, Standard eller Premium, abonnemangsformen Mini är alltså inte tillräcklig. Dessutom måste du ha minst 7 Mbit/s i fart. Hur vet du vilken fart du har? Du kan alltid ringa Ålcom för att kontrollera detta, men enklast är annars att gå in på "Min Kundsida" från Ålcoms hemsida, logga in med det konto som har administratörsrät-

tigheter och sedan använda funktionen "Hastighetsmätaren".

■ Passande ADSL-modem med router

Du måste ha ett ADSL-modem med router där varje port kan konfigureras skilt. Om detta låter om grekiska för dig så kan du helt enkelt skaffa ett från Ålcom - de säljer Zhone 6212 och 6218.

■ Speciell digitalbox för IPTV

Digitaltv över internet skiljer sig helt från digitaltv över det

marksända nätet och kabeltv-nätet. Du måste därför ha en skild digitalbox som passar för detta nät. Ålcom stöder Kreatel 1510 och den kan du skaffa via dem eller deras återförsäljare.

■ Ett abonnemang på tjänsten aland.tv

49 € i startkostnad och därefter en fortlöpande månadskostnad på 6,50 € för minipaketet eller 14,90 € för baspaketet.

Källa: www.aland.tv

Fakta/Kanalpaket

Ålcom har i dag två olika IPTV-paket att erbjuda:

■ Minipaketet kostar 6,50 euro per månad och innehåller följande kanaler: SVT1, SVT2, SVT24, TV4, Barnkanalen, Kunskapskanalen, SUB TV, YLE1, YLE2, MTV3, Nelonen, FST, YLE 24, YLE TEEMA.

■ Baspaketet kostar 14,90 euro per månad och innehåller följande kanaler: SVT1, SVT2, SVT24, TV3, TV4, ZTV, Barnkanalen, Kunskapskanalen, FANTV, YLE1, YLE2, MTV3, Nelonen, FST, YLE24, YLE TEEMA, SUBTV, JIMTV, Discovery, Animal Planet, Discovery Science, BBC World, National Geographic, Travel Channel, Eurosport 1, Eurosport 2, Urheilukanava, Extreme Sports, Nickelodeon, Disney Channel, Toon Disney, VH1, MTV Europe, Euronews, Bloomberg, CNBC.

■ Man kan även som tillägg till Bas eller Mini välja extra paket från Canal+.

– Canal+ Sport med tre sportkanaler, 27 euro per månad.

– Canal+ Film med tre filmkanaler, 24 euro per månad.

– Canal+ Total med tre sportkanaler, tre filmkanaler och Canal+ Mix, 29 euro per månad.

I jämförelse finns MCA som har dels ett analogt basutbud och dels ett digitalt.

■ Det analoga basutbudet kostar 8,60 euro per månad och innehåller följande kanaler: SVT1, SVT2, SVT24, Barn- och kunskapskanalen, TV3, TV4, Animal Planet, Eurosport, CNN, Discovery, Cartoon Network/TCM, MTV, TV5 Monde samt Lokal-TV-kanalen.

■ Det digitala basutbudet innehåller följande kanaler SVT1, SVT2, SVT24, Barn- och kunskapskanalen, TV3, TV4, YLE1, YLE2, YLE24, YLE-FST, YLETeema, Nelonen, MTV3, BBC World och Ebs. Att se både det analoga och digitala basutbudet kostar 11,53 euro per månad.

■ MCA erbjuder flera digitala tilläggskanaler: NASN (NHL-hockey), Toon Disney/Disney Channel samt tyska ARD. Pris per kanal är 4 euro per månad.

■ Som tilläggs paket hos MCA finns Canal+ Total med fyra film- och två sportkanaler. Det paketet kostar 29 euro i månaden.

■ Inom kort planerar MCA att även erbjuda motsvarande paket från Viasat/TV1000.

Källor: www.aland.tv och www.mca.fi

Mopedkrock vid gc-bana

■ Två mopeder krockade i fredags i korsningen Västra utfarten-Varvsvägen i Mariehamn. Olyckan inträffade vid åttatiden på morgonen.

– Vi ryckte ut med ambulans och släckbil och en av mopedisterna fördes till sjukhus för kontroll. Skadorna var emellertid lindriga, berättar brandmästare **Yngve Landström** vid räddningsverket.

Äldre konstapel **Vilhelm Holmberg** på polisen berättar att mopedförarna kom körande på gång- och cykelbanan.

– Enligt nya bestämmelser skall mopeder köra på vägrenen men det är inte helt ovanligt att de befinner sig på gc-banan. Lagändringen är ganska ny. De som går kursen för mopedkörkort nu lär sig dock de nya bestämmelserna, säger han. (ml)

Shell slutar med nattöppet

■ Shell i Mariehamn slår på söndag den 19 augusti fast sina dörrar vid midnatt. Tidigare i sommar har de haft öppet dygnet runt. Nu återgår de till att ha stängt nattetid, men de utökar öppettiderna med en timme på vardagar.

– Turisterna och framför allt våra åländska kunder har sett nytta med dygnet runt öppet. Kundtillströmningen har varit över förväntan, berättar **Anders Holmberg** och **Niclas Forsström** som driver Shell Select vid Österleden i Mariehamn.

En direkt följd av erfarenheterna från sommaren blir nu att Shell Mariehamn från måndag öppnar redan klockan 06.00 på vardagar, vilket är en timme tidigare än förut.

– Vi ser tydligt att det finns en grupp människor som är på farten den tiden på dygnet, och dem vill vi nu fortsätta erbjuda god service, säger Holmberg.

En grundlig utvärdering av sommaren tar nu vid. Inför nästa sommar siktar Holmberg och Forsström på att åter hålla öppet dygnet runt. (ml)

Mer pengar behövs för att laga Vårdkas-tak

■ Hembygdens väl i Vårdö har sedan i våras samlat in pengar för att kunna byta ut taket på ungdomslokalen Vårdkasen. Det befintliga taket börjar bli slitet och läcker in och ett nytt tak kostar ungefär 40.000 euro att bygga. I torsdags gick föreningens insamlingstillstånd ut och de har fått in drygt 4000 euro.

– Nu måste vi hålla ett möte för att bestämma hur vi skall gå vidare för vi behöver ju mycket mer pengar än det vi har fått in. Säkert kan man förlänga insamlingstillståndet, bara man fyller i en ny ansökan, säger föreningens kassör **Susanne Olofsson**. (ml)

■ Någon gång mellan tisdagen och torsdagen har någon försökt bryta sig in i en bil som stått parkerad på Askuddsvägen. Händelsen är polisanmäld.

■ En cykel från Skarpansvägen och en från Klintvägen har blivit stulna. Händelserna är polisanmälda.

Positiva tongångar i landskapsregeringen

Frikoppla Smedsbölesändaren!

En bred majoritet i landskapsregeringen är positiv till tanken på att separera sändarstationen i Smedsböle från Ålands radio och tv för att göra det möjligt för privata bolag att fritt nyttja sändaren.

Den ledamot som än så länge är försiktig är Runar Karlsson, ansvarig minister för tv- och radioärenden.

På Ålands radio och tv:s hemsida i går morse uppges centerministern Runar Karlsson ha sagt att "så länge den här landskapsregeringen sitter vid makten kommer sändarstation i Smedsböle att förbli i Ålands radio och tv:s ägo".

Uttalandet fick fs-ministrarna **Jörgen Strand** och **Harriet Lindeman** att reagera genom att skicka ut ett pressmeddelande där de uttalar sitt stöd för att frikoppla sändarstationen i Smedsböle i stället för att, som hittills, samhällsägda Ålands radio och tv ska ha makten att avgöra vilka privata bolag som ska få köpa sändningstid.

Diskuterat på nytt

Med anledning av de planer på nya lokaltv-sändningar som bland andra P24 Media

och Nya Åland hyser så har landskapsregeringen på nytt diskuterat sin inställning.

– Vi kände inte igen diskussionen i landskapsregeringen i det som Runar Karlsson sagt till Ålands radio. Vi uppfattade det hela så att det finns en bred majoritet i landskapsregeringen för att utse en oberoende utredningsman för att se hur man i praktiken kan få sändarstationen i Smedsböle frikopplad från Ålands radio och tv. Enligt vår uppfattning är det inte sunt att ett samhällsbolag ska bestämma vilka privata bolag som ska få sända och till vilket pris. Om sändarstationen frikopplas från programproduktionen får alla konkurrera på lika villkor, säger Jörgen Strand.

Lika villkor

I en insändare i Nya Åland i förrgår skriver **Barbro Sundback**, partiledare för (s), att alla aktörer bör garanteras tillgång till Smedsbölesändaren på lika villkor. Hon påpekar att sändaren inte har finansierats av Ålands radio och tv utan av skattebetalarna, även om Ålands radio och tv har fått rätt att förvalta sändaren.

I en insändare i gårdagens Nyan stöder **Danne Sundman**, obundnas partiledare, Barbro

Sundbacks åsikt.

Diskussionen som sådan är inte ny. Jörgen Strand minns situationen för fyra år sedan:

– När jag var ordförande i kulturutskottet 2003 var utskottet enhälligt för att skilja åt programproduktion och distribution, det vill säga att frikoppla Smedsbölesändaren från Ålands radio och tv.

Den gången blev det nej i landskapsregeringen som inte såg att en uppdelning var ändamålsenlig.

I dag stöder alltså både höger och vänstern i landskapsregeringen en frikoppling medan mitten vacillar. I lagtinget har frikopplingslinjen stöd av obundna, medan liberalerna intar en försiktigare attityd.

– Vi har inte diskuterat det i partiet, men min spontana reaktion är att Smedsbölesändaren är någon form av infrastruktur och att samhället därför bör ha kvar sändaren i sin ägo. Det är samtidigt ett sätt att värna public service. Å andra sidan bör det vara möjligt för också andra bolag att nyttja sändaren. Men man måste noga gå igenom allt innan man förändrar något, säger liberalernas partiledare **Viveka Eriksson**.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Samhällsägda eller inte? Diskussionen pågår som bäst om Smedsbölesändaren ska vara kvar inom Ålands radio och tv eller om den ska frikopplas för att alla aktörer ska ha tillgång till den på lika villkor. Med på mastbilden är Christer Strand, Ålands radio och tv:s stationschef i Smedsböle.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Runar Karlsson (c):

”Jag är inte emot”

– Jag är inte emot en frikoppling, men jag tycker att man först måste utreda vilka konsekvenser en sådan har så att det blir bra för alla.

Det säger Runar Karlsson (c) om tanken på att upphäva Ålands radio och tv:s beslutsrätt över Smedsbölesändaren.

Han konstaterar att det är först nu som frågan blivit aktuell – tidigare har det inte funnits något större intresse bland privata bolag att sända tv.

– Men nu finns det. Men den som vill sända kan göra det också med dagens modell.

I dag är det Ålands radio och tv som dels kan bestämma vem som

får köpa programtid och också sätta pris på tiden. Finns det någon risk med det?

– Jag har hört att det finns misstankar om att Ålands radio och tv vill behålla sändaren för att gynna sig själva. Men jag tror nog att radions styrelse är intresserad av att släppa in privata bolag.

Han stöder förslaget att en utomstående utredare ska tillsättas, eventuellt med en referensgrupp som bollplank.

– Man behöver inte alltid kopiera de lösningar som finns utanför Åland. Man behöver nog skraddarsy dem med tanke på Ålands litenhet. Vi får ju inte ställa till det så att det finns någon risk för public service-verksamheten.

Han konstaterar att det nya

är dels den ansökning om sändningsutrymme som kommit in, dels att i princip alla i landskapsregeringen är för en frikoppling. Han ser det inte som främmande att enigheten beror på det stundande valet.

– Allt blir mycket enklare för politiker ju närmare valet man kommer!

Han utgår från att priset för den sändningstid som Ålands radio och tv nu kanske säljer blir ett självkostnadspris.

– Det är också möjligt att samhället kan köpa en ny sändare med fyra kanaler för en halv miljon euro. Med en avskrivningstid på 20 år blir kostnaden inte så stor. Jag ser inte att det blir några problem att komma ut med tv-program till ålänningarna.

Ben-Erik Alm, ordförande i

Ålands radio och tv:s styrelse som inom kort ska ta ställning till P24 Medias och Nya Ålands ansökan om utrymme i sändaren, konstaterar att det tidigare inte funnits kommersiell grund för att dela upp distribution och produktion i Ålands radio och tv.

Bör få bestämma

– Nu har situationen ändrat sig. Jag har inte upplevt det

som så att Ålands radio och tv har makten, men när samhällsbolaget har sändningsrätten till kanalen så bör det ju också få bestämma hur den används.

Han betecknar ändå sin grundinställning till ansökan som positiv.

– Jag har inte diskuterat med de andra styrelsemedlemmarna, men det skulle förvåna mig om styrelsen inte

skulle ha en positiv inställning.

Christina Johansson-Gammals (lib) är en av medlemmarna i styrelsen. Så här säger hon:

– Jag är kanske nog mera åt det positiva hållet. Det här är en fråga som man måste spinna vidare på utan att låsa fast sig.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Godbygolfen till miljöprövningsnämnden

Förslaget om att bygga en ny golfbana i Godby ska miljöprövas.

Ett steg närmare förverkligande av banan. Men hinner man hitta någon driftsoperatör innan årsskiftet? Och vad landar prislappen på?

Den förslagna golfbanan i Godby-Åmnes börjar ta form. Den projektgrupp som under året planerat banan har kommit så långt att man nu kan presentera ett förslag för miljöprövningsnämnden. Finströms kommuns byggnadsnämnd ska också få lämna

ett förhandsbesked om byggnadslov.

– Vi vet inte exakt hur byggnaderna kommer att placeras ännu. Först när vi vet det kan vi söka ett formellt bygglov, säger **Linnéa Johansson**, vikarierande avdelningschef på landskapets näringsavdelning.

Dyrare än väntat

Golfprojektet åkte i början av sommaren på ett rejält bakslag när det visade sig banans prislapp skulle landa på 8,3 miljoner euro för landskapet. Det är tre miljoner mer än man budgeterat. Det var framför allt byggnadernas pris

som sköt i höjden.

Hur mycket banan kommer att kosta är fortfarande ett frågetecken. Arbetsgruppen kämpar alltså med att försöka banta kostnaderna.

– Man utreder alla möjligheter som finns att få ner kostnaderna. Om det inte är möjligt måste man gå till lagtinget för att försöka budgetera mera pengar, säger Linnéa Johansson.

Hon lovar i alla fall att man inte kommer att pruta på banans kvalitet.

Kritisk

Kjell Hansson på Ålands golf-

klubb tror inte att det kommer att vara några problem att få miljötillstånd och byggnadslov.

– Både museibyran och miljöförvaltningsbyrån har redan tidigare granskat området utan att ha några större anmärkningar.

Då är han mera orolig för tidtabellen. Projektet börjar få bråttom. Markavtalen löper ut vid årsskiftet. Innan dess måste man hitta någon som sköter driften av banan. I september kommer man att börja söka driftsoperatör.

– Det är osäkert om man får nya markavtal om man inte

hittat någon innan årsskiftet, säger Kjell Hansson.

Han är också kritisk mot de kostnadsberäkningar man tagit fram. De kalkyler Åland golfklubb gjorde för två år sedan landade på bara dryga fem miljoner.

Förhandlar med kommunen

Landskapet börjar nu också förhandla med Finströms kommun om vilka delar av kostnaderna som kommunen kan ta på sig. Landskapet föreslår att Finström ska stå för anläggande av anslutningsväg från Gibbövägen och kom-

munalteknik som vatten och avlopp.

Att kommunen är med och delar på kostnaderna beror, enligt Linnéa Johansson, inte på att projektet verkar bli dyrare än beräknat. Ända från början har det varit klart att kommunen deltar. Hur stor del av priskakan som Finström kommer att stå för vet man inte ännu.

Om allt går som det ska hoppas man kunna börja bygga banan år 2008. Tidigast år 2010 kan det bli aktuellt med spel.

JENS FINNÄS
jens.finnas@nyan.ax

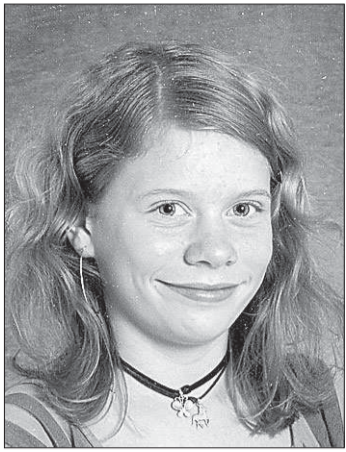

Maj-Len Lindholm
Epost: majlen.lindholm@nyan.ax
Telefon: 528 449

Vi firar

1-15 år

Nygifta

Elin Karlsson i Jomala Ingby fyller 13 år i morgon, den 19 augusti. Hon grattas av mor-
mor och morfar.

Robin Welander på Olofsgränd i Jomala Dalkarby fyller 3 år i morgon, den 19 augusti. Mommo och moffi i Karis gratulerar.

Gratulerar

100 år

ELISABETH BERGENDAHL

Namn: Elisabeth Bergendahl, f Sjöström.
Född: den 18 augusti 1907 i Finström.
Bor: på Skillnadsgatan i Mariehamn.
Familj: änka efter sjökaptene **Eli Bergendahl**, barnen **Roald** och **Randolph** med fruar, **Regina**, barnbarn och barnbarnsbarn.
Födelsedagen: firas i hemmet på Skillnadsgatan 42 i kretsen av sina närmaste.

Jubilaren föddes på Norrgårds i Torrbolstad till ett äldsta barnet av 7 syskon. När hon var 11 år dog hen-

nes mamma och det präglade hennes uppväxt.

Under åren som följde tog hon ansvar för sina syskon och för hemmet.

Elisabeth gick i Ålands folkhögskola, dansade folkdans och hade ett stort intresse för sömnad. Hon gick i sylära i Mariehamn och bodde på "Mirandahandeln" där hon träffade sin blivande man, Eli.

De byggde sitt hem på Skillnadsgatan och fick tre barn. Då hennes man var på långfart hade hon hela ansvaret för husbygget och under många år hade hon navigatörer helinackorderade och på somrarna hyrde hon ut rum till turister.

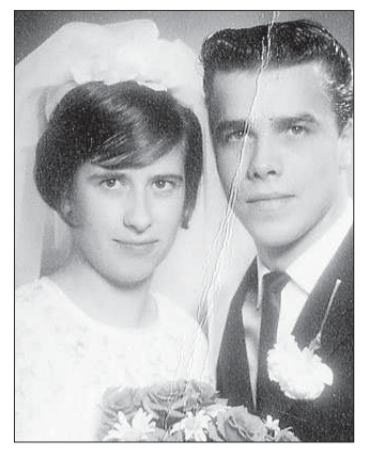
Elisabeth har fortsatt intressera sig för handarbete och har i Rädda barnens regi, tillsammans med andra likasinnade damer, samlat ihop pengar genom att lotta ut sina handarbeten. Hon har sjungit i Mariehamns sängkör under många år, fostrat egna barn och barnbarn.

Att resa med Sundqvist buss i Europa var en glädje under många år, liksom vistelsen i sommarstugan på Björnholma.

Den 11 augusti vigdes i Föglö kyrka **Ida Johanna Hellgren**, bördig från Föglö, och **Christer Jimmy Persson**, båda från Uppsala. Vigseln förrättades av kyrkoherde Jan-Erik Karlström. GE-FOTO

Rubinbröllop

Rubinbröllop firar **Inger** och **Leif Karlsson** i Saltvik Ödkarby i morgon. De vigdes för 40 år sedan, den 19 augusti 1967, i Saltviks kyrka och vigselrättare var kyrkoherde Ingmar Lundén.

Gratulationer till rubinbröllopet kommer från **Sören, Mika, Sandra och Filip, Denice, Johan, Tobias** och **William**.

Domkapitelbeslut om prästtjänster

■ Kyrkoherden i Ålands norra skärgårdsförsamling **Kent Danielsson** har av domkapitlet beviljats fortsatt tjänstledighet för tiden 1 september 2007 till 31 augusti 2008.

Kaplanen i Mariehamns församling **Ola Byfält** har beviljats tjänstledighet under tiden 16 juli till 3 september 2007.

Tf kyrkoherden i Ålands norra skärgårdsförsamling **Sirkka-Liisa Enqvist** har beviljats fortsatt tjänstledighet från kaplanstjänsten i Mariehamns

församling för tiden 1 september 2007 till 4 januari 2008 och har förordnats att under samma tid sköta kyrkoherdetjänsten i Ålands norra skärgårdsförsamling.

Tf kaplanen i Mariehamns församling **Lisa Andersson** har förordnats att fortsättningsvis sköta kaplanstjänsten i samma församling för tiden 1 september 2007 till 4 januari 2008.

Församlingspastorn i Mariehamns församling **Maria Båsk** har förordnats att fortsättnings-

vis sköta församlingspastorstjänsten i samma församling från den 1 september 2007 till 4 januari 2008.

Den enda sökanden till kyrkoherdetjänsten i Ålands södra skärgårdsförsamling, kyrkoherden i Stenkyrka församling på Gotland **Timo Viinikka** har förklarats obehörig för tjänsten.

Den enda sökanden till Akantorstjänsten i Mariehamns församling B-kantorn i samma församling **Kurt Eriksson** har förklarats behörig för tjänsten.

UNDANBEDES

All eventuell uppvaktning
undanbedes
vänligen
Ines Holmberg

TACK

Ett varmt tack till alla som hedrat
Helge Jansson
och deltagit i vår stora sorg.
Ingvor
Barnen med familjer

TACK

Ett hjärtligt
TACK
till Er alla som gjorde min 75-årsdag till ett oförglömligt minne
Sigmar

OBS! Det händer

LÖRDAG 18.8 BEACH-VOLLEY
■ ■ Paf Open, festivalområdet invid hotell Arkipelag kl 9.00. Festivalområdet öppnar, damernas bronsmatcher, herrarnas kvartsfinaler spelas 9.30-14.30, damernas final, herrarnas semifinaler 15.00-19.00.
□ Kl 17.00. After beach med musik.
□ Kl 20.00-04.00. Late Night Beach Party.

DANS

■ ■ Geta Furulund kl 20.30. Musikmakarna.

INTERNATIONELLA FYRDAGEN

■ ■ Märket, Ålands hav kl 9.00-21.00. Fyren öppen. Transporter från Eckerö (väderreservat, förfrågningar och bokningar 044-320 03 09 och info@majakkaseura.fi).

LOPPMARKNAD

■ ■ Jomala Vesterkalmare (följ skyltarna) kl 10.00-18.00. Loppmarknad.
■ ■ Vårdö Sandövägen 80 kl 11.00-15.00. Loppmarknad. Heminredning, porslin, mindre möbler, silver, textil, mattor, plastbåt LOHI 375 med motor, utombordare Mariner 5 hk, lång, körd 15 tim, verktyg av alla slag m.m.

NÖJE

■ ■ Arkipelag restaurangen kl 21.00. Show med Strictly People, som därefter turas om med Soundway att spela covers.
■ ■ Arkipelag nattklubben

kl 22.00. Dj Simolin.

■ ■ Dinos kl 23.00. Made in Thailand i rockbaren. På uteserveringen Micke Brockman.
■ ■ Parks bar kl 22.00. Richard "Räven" Holmgren.

RUNDVANDRING

■ ■ Björkörs naturreservat kl 12.00-16.00. Guidad rundvandring. Kontakta tillsyningsmannen Kaj Porko, 0457 361 36 50.

TEATER

■ ■ Sottunga Sunnanberg kl 13.30. "Gensel - Rysk adelsman på Sottunga". Skådespel i två akter av Robert Liewendahl.

SÖNDAG 19.8

BEACH-VOLLEY
■ ■ Paf Open, festivalområdet invid hotell Arkipelag kl 12.00. Festivalområdet öppnar, herrarnas bronsmatch och herrarnas final spelas 15.00-18.00.
□ Kl 18.15. Prisutdelning och avslutningsceremoni.

INTERNATIONELLA FYRDAGEN

■ ■ Märket, Ålands hav kl 9.00-21.00. Fyren öppen. Transporter från Eckerö (väderreservat, förfrågningar och bokningar 044-320 03 09 och info@majakkaseura.fi).

LOPPMARKNAD

■ ■ Vårdö Sandövägen 80 hos Ann-Sofie kl 11.00-15.00. Loppmarknad. Heminredning, porslin, mindre möbler, silver, textil, mattor, plastbåt LOHI 375 med motor, utombordare Mariner 5 hk, lång, körd 15 tim, verktyg av alla slag m.m.

NÖJE

■ ■ Arkipelag nattklubben kl 22.00. Dj Tony.
■ ■ Dinos kl 23.00. Made in Thailand i rockbaren.

TEATER

■ ■ Sottuna Sunnanberg kl 13.30. "Gensel - Rysk adelsman på Sottunga". Skådespel i två akter av Robert Liewendahl.

UTSTÄLLNINGSAVSLUTNING

■ ■ Finström von Knoringmuseet 12.00-16.00. Sommarutställningen "Kaffetären den bästa är" avslutas med "Koppis". Ta med dina gamla koppar och fat och byt/sälj dem till andra koppfantaster.

VANDRING

■ ■ Finström Prästgårdsnäset, samling vid Mikaelgården kl 10.30. Livsvandring med bibeltexter och texter av Valdemar Nyman, Katarina Gäddnäs, som själv medverkar, och andra. Övriga medverkande är Fredrik Erlandsson trumpet, och Michael Urch.

MÅNDAG 20.8

TV
■ ■ FST5 och Finlands TV2 kl 22.10. "Vägen till fred - Bomarsund 1854". Jonas Tuominens och Per-Ove Högnäs film om Bomarsunds uppgång och fall.

KRIGS-VETERANER

VATTENGYMNASTIK

inleds
12 september kl. 13.30
Anmäl om deltagande till Lars Koskinen tel 22 524 senast 5 september.
Styrelsen

Låt tonåringen anpassa sig

Fråga: Hur får jag mina tonåringar att gå och lägga sig i tid? Skolan börjar snart.

Tonårsförälder

Svar: Ärligt talat så har jag inte gjort så stora problem av det. Vi har två stycken i huset. En är 13 och den andra är 14. De har de mest konstiga tider som de äter, sover och umgås med folk på. Humöret vet man aldrig någonting om på förhand, okej den ena är rätt stabil, inte heller om planerna för dagen.

I början av sommaren var jag faktiskt vaken tills alla barnen hade gått och lagt sig. Det visade sig i praktiken på mitt eget humör om dagarna.

Eftersom jag nattetid satt och löste världsproblemen med en tonåring och tvååringen ett tag var nattvandrare av aldrig skådande like, säger det sig självt att skönhetsömmen blev för kort. Jag fick lov att säga godnatt till vakande tonåringar enligt mitt eget sömnbehov.

Stenålders

Jag har försökt att likt mina egna föräldrar för länge sedan, förklara för de två att man faktiskt behöver sova för att växa, orka och må bra. De ser båda två ut som frågetecken i dylika diskussioner.

Ibland får jag höra orden vilka ofta användes av mig själv i tonåren. Ni vet, "Du är ju stenålders!" och "Jo, så gjorde grottmänskorna!". De låter som mig, fast jag har aldrig blivit kallad för fossil, ännu.

Nu sommartid har jag inte bytt mig om att de har varit

vakna men de har fått lov att anpassa sig efter "den sovande familjens" tider vad gäller oljud och annat.

Vi har dock vissa tider de skall vara hemma på och blir det sena kvällar borta, typ Rockoff, så har vi vuxna alltid sett till att någon av oss hämtat hem dem. Då har jag också, hittills, varit vaken när de kommer hem eftersom de oftast vill "prata av sig". Vi försöker pussla med kompisarnas föräldrar så att vi alla kör på ungar.

Sommarjobb

Våra tonåringar har inte sommarjobbat vilket har gjort att de inte behövt vakna tidigt, på gott och ont. Tonåringar som faktiskt har jobb på somrarna behöver absolut tänka över sina sovanor så att inte jobbet blir lidande. Redan det första jobbet följer med en som en merit.

Här kan var och en förälder

också sätta handen på hjärtat och spola den egna livsfilmerna x-antal år tillbaka för att konstatera att man nog orkar en hel del som tonåring, förutsatt att man mår bra, har normal kondition och äter som folk.

De flesta tonåringar somnar som små barn framför tv:n, när de läser, åker bil eller solar om kroppen deras kräver det.

Skolstart

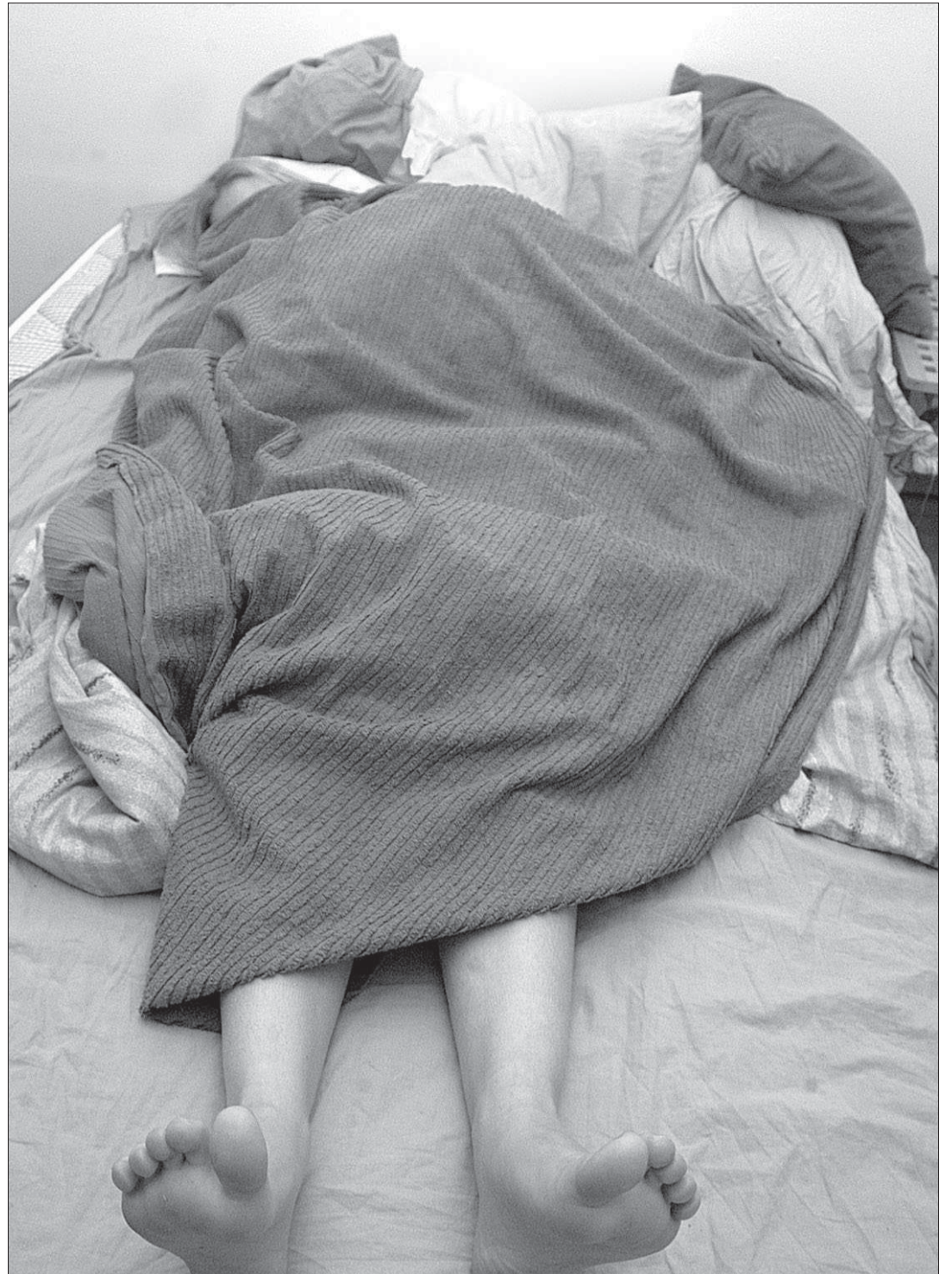
Ursprungsfrågan innehöll ett tips till modern om hur man skall komma in i skolrutinerna igen. Det enda raka enligt tonåringen var att inte lägga sig alls någon natt före för då är man så trött efter ett och ett halvt dygns vakande att man automatiskt somnar tidigt på kvällen. Mina tonåringar tyckte att det lät smart.

Ett annat sätt är att börja "träna" lite och gå lite tidigare och lägga sig i några dagar. Minska successivt, enligt mina experter. Jag själv tycker, helt kallt, att om man är så dum att man inte går och lägger sig så får man väl vara trött då. De somnar nästa kväll istället.

Tina

Vill inte sova. Skolstarten innebär nya tider för de unga. Låt tonåringen gå och lägga sig tidigare några dagar före skolstart för att vänja sig, tipsar "Hemma-Tina".

Foto: ERKKI SANTAMALA

Söndag 19.8 kl 12.00 startar vår utförsäljning på

MÄRKEESKVLÄDER

med 50% rabatt

OUTLET

vid Posten på Torggatan

Tfn 16 080

SOMMARGÄSTEN/ Marc Svahnström, Helsingfors och Mariehamn

Emigrant. Skådespelaren Marc Svahnström tycker att Åland har en levande amatörteater men önskar att proffsteatern fick mer resurser.

Foto: JONAS EDSVIK

”Det krävs mod att vara skådis”

Möt Marc Svahnström, skådespelare, regissör och manusförfattare.

– Är man fullständigt stabil och har löst alla knutar tror jag inte att man väljer skådespelaryrket.

Marc Svahnström sitter på ett av stadens kaféer med en kopp kaffe framför sig. Han är klädd i svart t-shirt och jeans. Väntar lugnt på att intervjun ska börja.

– Men det känns lite konstigt att tala om mig och inte någon produktion.

Marc föddes 1972 i Helsingfors. Bara några månader gammal flyttade han med familjen till Mariehamn. Pappan är ålänning. Barndomen beskriver han som trygg.

– Som jag upplevde det var Åland oskyldigt utan några större faror. Visst måste det ju ha funnits sådana också men de var inte närvarande i mitt liv.

Karriärvalet

Vägen till skådespelaryrket har varit lång och krokig. Efter grundskolan gick Marc yrkesskolans husbyggarlinje.

– Men det var inte för mig, konstaterar han.

Marc åkte till USA för att läsa vid universitet i New Orleans.

– Den självklara kombinationen ekonomi, psykologi och glasblåsning. Det säger väl att jag inte visste vad jag ville göra.

Marc skrattar. Det verkar inte vara någon bortslösad tid. Drömmar förändras med tiden. Han levde livet, seglade över Atlanten 1995 och reste runt i Sydamerika och Asien.

Teaterintresset

Det var också vid en här tiden som teatern smög sig in i hans värld för att så småningom ta över. Marc studerade till socionom i Göteborg och började engagera sig i studentteatern. En ny värld öppnade sig.

– Jag hittade till teatern sent, men sedan dess har jag slutat undra vad jag ska göra.

Han sökte till Teaterhögskolan i Helsingfors och kom in. På första försöket, trots sin ringa erfarenhet. Marc rycker på axlarna.

– Det behöver inte nödvändigtvis vara någon nackdel att man inte spelat så mycket teater tidigare. Det du kan vinna är att du inte har några manér.

Utän inblick i teater- och konstnärsvärlden blev omställningen något av en kulturkrock. Marc tampades med konstnär- och skådisklichéerna och det tog en tid innan han vände sig.

– Folk är så annorlunda. De är en viss sorts människor som söker sig till teatern. Många

är utagerande och öppna. Det är en annan värld.

Mycket jobb

Att jobba med känslor och att hela tiden vara nära människor är en del av teatern. Skoldagarna bestod av lektioner i rörelse, sång, musik, scenframställning och litteratur. Bland annat.

– Det var långa dagar i fyra år.

Och så har det fortsatt. Marc har jobbat bland annat på Åbo Svenska Teater, vid Wasa Teater, i Helsingfors, TP-teatern i Göteborg och Parkteatern i Stockholm. Han har alltid haft jobb, en ynnest som inte är alla i branschen förunnad. Men sedan försöker han också alltid prestera sitt yttersta.

– Jag har svårt för uttrycket ”det är bra för att vara åländskt”.

En sådan inställning blir en sorts självuppfyllande profetia som gör att det just aldrig blir bättre än så.

Målet ska istället vara en fullständig ansträngning. Blir det inte bra ändå så har man åtminstone försökt.

Vill mer

Teaterns egenvärde är i sig inte längre en tillräcklig orsak för Marc att jobba med teater. Det krävs något mer som lockbete. En riktigt bra historia, en bra regissör, intressanta människor runt omkring och så vidare. Det gäller att inte tappa intresset för konsten.

Marc säger att det inte räck-

”Jag har svårt för uttrycket 'det är bra för att vara åländskt'.”

er för honom att bara stå på scen längre, vilket han gladeligen gjorde under de första åren.

– På många teatrar är det så mycket produktioner, vilket är en bra sak. Men gör man en pjäs bara för att chefen säger det kan det leda till bruksteater. Det blir ett jobb helt enkelt. Det är inte bra eftersom det finns så många nackdelar med skådespelaryrket. Ekonomin, arbetstiderna och så vidare. Då är det inte värt det längre.

För att undvika det driver han och är med i flera olika teaterprojekt, bland annat frigruppen Finlandssvenska Teatern FiST. Teatern måste inte ha ett syfte, säger han, men får gärna ha det. Finlandssvenska teatern satte bland annat upp pjäsen Köparen, som väckte stor uppmärksamhet och debatt.

– Den handlar om män som köper sex.

Gör mycket

Att inte välja den enkla vägen verkar vara ett genomgående tema i Marc Svahnströms liv. Varför flyga över Atlanten när man kan segla? Varför bli so-

cionom när skådespelaryrket lockar? Och varför nöja sig med att vara skådespelare när man även kan regissera och skriva egna pjäser?

– Jag tycker om alla delar helt enkelt.

Marc går och hämtar en påfår. Det finns en myt om att många skådespelare i verkligheten är tillbakadragna och blyga.

– Jag är nog blyg som alla andra...det finns situationer där jag är jätteblyg, men jag vet inte om det där stämmer. Det krävs ett mod att vara skådis. Lyxen är att man får utforska sina egna och andra människors känslor och att man får säga saker från en scen och att folk lyssnar koncentrerat på en. De flesta skådespelare har en sorts undertryck som ligger och bubblar.

Nervositet och premiärnerv är en annan sida av jobbet som han tampas med inför föreställningarna.

– Jag är alltid nervös. Det är en bra sak. Hoppas att det aldrig går över.

Flera uppdrag

I våras var Marc i New York för att fortbilda sig. I höstens program ingår att leda studentteatern i Helsingfors, två regiuppdrag, en barnpjäs på Åland och planering av ett filmprojekt tillsammans med Johan Karrento.

– Det är inget nio till fem-jobb. Före en premiär jobbar man dygnet runt. Sedan

har man ingenting.

Under sommaren har han spelat pastor i Teater Kulings ”Kom igen Charlie”. Om den åländska teaterscenen har han en del att säga.

– Teatermässigt händer det ju mycket. Det finns en levande amatörteater och en proffsteater som knagglar sig fram trots bristande ekonomi. Han är kritisk till att det inte satsas mer på den sistnämnda.

– I många länder fyller teatern en central funktion. Teater och kultur definierar ett land och ett folk. Teater är identitetsskapande. Det är förvånande att det inte satsas mer på en professionell teater här.

Marc är förvånad över att politiker som eftersträvar ett självständigt Åland inte utnyttjat möjligheten till att stärka den åländska identiteten.

– Och det säger jag som vill att vi ska fortsätta höra till Finland!

Flera hem

Vad är hemma då?

– Det där kan jag tycka är räddigt. Jag är inte helt bekväm med den åländska identiteten och känner mig inte helt hemma i Helsingfors eller i Sverige.

Marc funderar länge.

– Eller så kanske jag trivs överallt.

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

” Det är bildande
att läsa deckare.

ALEC AALTO, ambassadör, i Hbl

Har slagit rot i Geta

Jan Snellman skriver om inflyttning och utflyttning

Han kommer runt knuten med händerna fulla av röda och gula tomater. Jan Snellman, pensionerad agrolog, är numera bosatt i Geta Finnö där han engagerat sig i mycket som kretsar kring kulturfrågor och historia, i sockensällskapet och arbetet med Getakronikan. I sommar har han kommit med skriften ”Bo i Geta”.

Snellmans bok är det tredje Getaalstret i den serie med mikrohistoria som är resultatet av en EU-stödd kurs i ämnet. Nyan har tidigare berättat om de böcker i serien som skrivits av Nils-Olof Sundblom och Emelie Enckell (”En lanthandel” respektive ”Inga kom jag kaffe skull”).

”Bo i Geta” har vissa drag gemensamma med Enckells bok och det har sina naturliga orsaker.

– På den kurs som hölls på Enebo på Långö skulle vi med kort varsel berätta vad vi ville skiva om och när jag presenterade mitt förslag sade Emelie att hon också funderat på samma sak.

Delat tema

Man delade på temat så att Emelie Enckell skrev om några finska inflyttade kvinnors upplevelser av Geta medan Jan Snellman behandlade befolkningsrörelsen – både inflyttning och utflyttning – ur ett vidare perspektiv.

De intervjuade i Snellmans bok är: Hemming Lindén, Hannele Rönn, Kirsi Strand och Heikki Turakka. Dessutom berättar han också om sin egen upplevelse av att vara inflyttad Getabo.

Jan Snellman säger att han med sin bok vill göra det intressant att flytta till Geta.

– Vi har ju en viss brist på folk här i kommunen.

In- och utflyttning

Inledningsvis berättar Snellman, med uppgifter ur såväl tryckta som otryckta källor, om befolkningsrörelsen till och från Åland. I slutet av 1800-talet och början av 1900-talet var emigrationen från Åland betydande. Under åren mellan 1860 och 1918 utvandrade hela 11.000 personer.

Ålänningarna emigrerade till många länder, men särskilt till Amerika vid denna tid. Senare skulle flyttningsrörelsen främst gå till Sverige.

Många finnar

Omsättningen har tidvis varit stor, många har flyttat ut från Åland men många har också flyttat in. Intressant att notera kan vara att så många finnar tidvis vistats på Åland och särskilt i Geta.

– Erik Tudeer ger i ”Det åländska folkets historia” den överraskande uppgiften att antalet finnsktalande i Geta är

1920 uppgick till hela 397 personer. Detta utöver den kyrkskrivna svenska befolkningen som uppgick till 850 närvarande och 18 frånvarande. Det är ju hela 46 procent av den fasta befolkningen!

På hela Åland skulle det, enligt Tudeer, vid samma tid ha funnits 6.488 finnar, 32 procent av den fasta befolkningen.

”Gästarbetare”

Förklaringen är, menar Snellman, att det handlade om den tidens gästarbetare. Finnarerna kom till Åland bland annat för att arbeta i skogen vintertid och med dikningsarbeten sommartid.

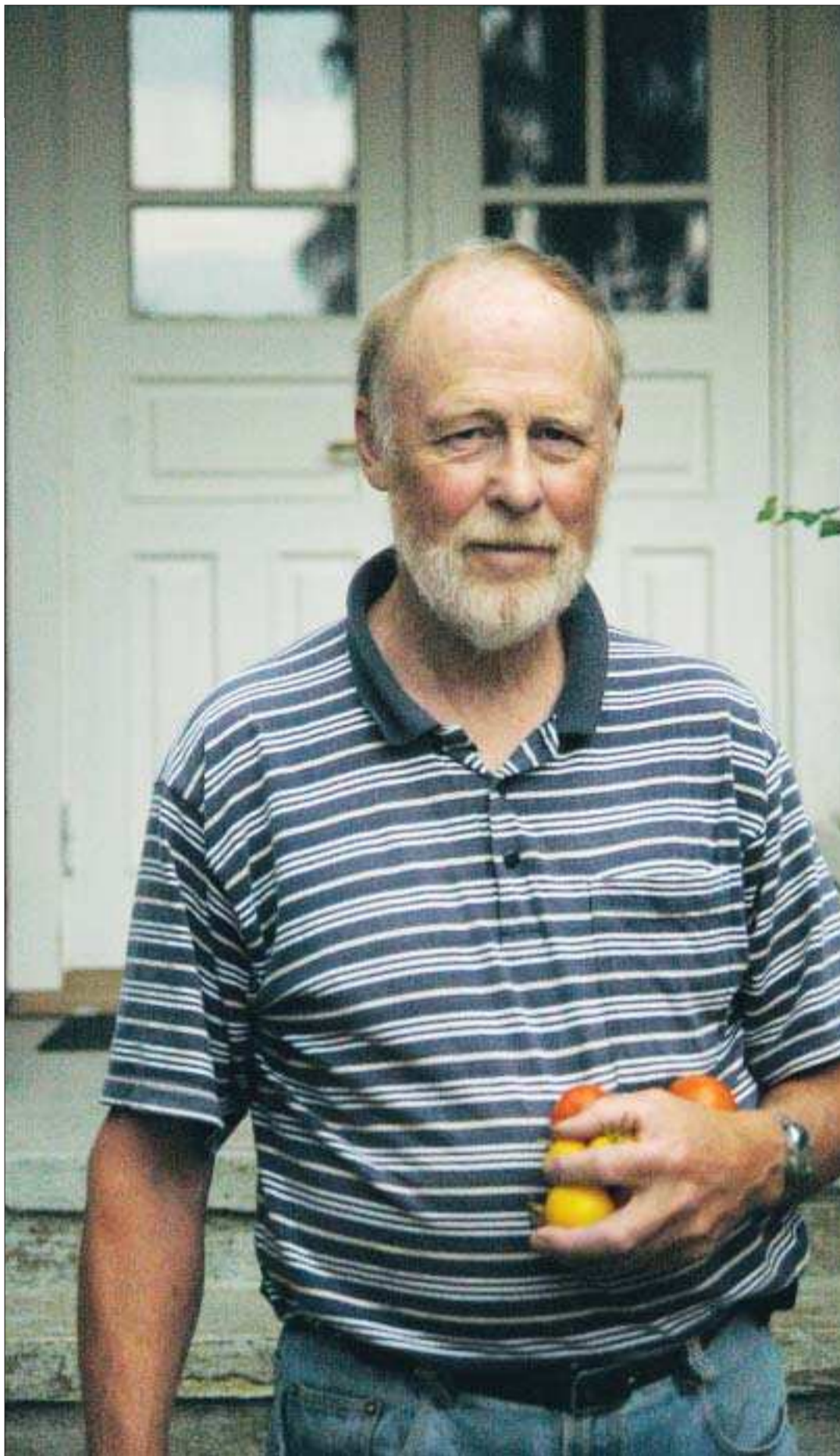
Han finns enligt Snellman likheter med den arbetskraft som just nu kommer till Åland från de baltiska länderna och utför sysslor som ålänningarna kanske inte är så pigga på att utföra. Många kommer bara för att arbeta under längre eller kortare perioder men en del stannar också kvar och blir småningom fast bosatta ålänningar. Så var det också med en del av de finnar som kom till Åland som pigor, drängar och skogshuggare i äldre tider.

Naturen trumf

På senare tid har man kommit också av andra orsaker, ofta för att söka en bra livsmiljö. För Getas del är Snellman övertygad om att det är miljön, den särpräglade vackra naturen, som har en avgörande betydelse för dem som väljer att stanna kvar. Det framgår av de intervjuer han gjort för boken och det gäller också för honom själv och hustrun Inga som köpte Alvik på Finnö 1991 och bosatte sig fast där 1998 efter Jans pensionering. Att det överhuvudtaget blev Åland efter över 30 år i Borgå hänger också samman med att Inga kommer från Svartsmara i Finström och att man kommit hit under somrarna. Inga är handarbetslärare och hantverkare och driver nu Linastugans hantverk.

Att naturen är ett trumkort för Geta gör också att Jan Snellman hoppas att så mycket av skogarna och den orörda kusten skall kunna sparas från exploatering. Han skulle gärna se att man kunde åstadkomma en generalplan för att reglera markanvändningen i kommunen, något som tidigare varit på gång.

– Glädjande är dock att många markägare inser värdet av den orörda naturen

Tomater. Jan Snellman, som är utbildad agrolog, är nöjd med årets tomatskörd i den egna täpan. Särskilt smakliga tycker han att de gula tomaterna är.

och frivilligt vill skydda den. – Däremot kunde skulle det säkert finnas utrymme för mera av planerad fritidsbebyggelse med stugor för uthyrning, resonerar han.

Jan Snellmans kärlek till naturen i Geta illustreras i boken också av en svit vackra naturbilder från olika årstider, tagna av honom själv.

Onödigt snabb

En sak som bekymrar Snellman är det motsatsförhållande mellan Åland och fastlandet som han tycker att ofta ges för stora proportioner. Han menar att man i lokalt Geta märker mycket litet av sådant och tror att det mera är politiker som

blåser under motsättningarna. Det är inte så att han tycker att Åland inte skall hålla på sin rätt och på svenskan och att myndigheterna på fastlandet borde anstränga sig att ge bättre service på svenska. Men han skulle gärna se att man kunde hålla igen litet. I boken skriver han:

– Allt detta ömsesidiga klandande blir i längden tröttsamt, fast man vet att det till 99 procent beror på okunskap.

Trivs utmärkt

Jan Snellman konstaterar dock också att det här inte är något som man hela tiden behöver gå och förarga sig över i Geta.

– Vi trivs bra här. Folk i Geta

är vana vid inflyttade. Man är medveten om att det finns ett behov av inflyttning och se positivt på att det kommer nya människor hit, säger han.

När jag går över gården till bilen hörs vävstolen dunka i Linastugan där Inga skapar ännu en vacker löpare. Det kunde vara en illustration till livsmiljön i Geta.

Bokserien med mikrohistoria har till syfte att stöda den lokala museiverksamheten. Snellmans bok kan man nu få tag på i Linastugans hantverk, Enebo Café, Getaboden och Dånö hembygdsmuseum.

Text och foto: JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Formax. Åländsk form visas nu på Island.

Utställningen form.ax,

som samlar det bästa av samtida åländsk formgivning, visades från i dag och nio dagar framöver i Reykjavik på Island. Den är en av flera utställningar i kulturfestivalen Reyfi 2007, som väntas locka omkring 10.000 besökare. Den är en stor och etablerad kultursatsning med brett innehåll; musik, teater, arkitektur, film, design mm.

Form.ax hade sin vernissage i Helsingfors den 31 maj och visades där till den 13 juli. Efter Reykjavik går form.ax vidare till Estland, Norge, Sverige för att återkomma till Åland sommaren 2008 då den skall visas som sommarutställning på Eckerö Post- och tullhus.

Ett tretio-tal formgivare ingår i den grupp av utställare som kuratorn Stefan Lindfors valt ut. Finansiärer är Nordens Institut på Åland, Ålands landskapsregering, Nordiska kulturfonden och Svenska kulturfonden. Vandringsutställningen produceras av Nordens Institut på Åland.

Information om utställarna finns också på www.form.ax. □

Dansläger på Lemböte

lägergård skall det bli under veckoslutet den 25-26 augusti. Arrangör för lägret är Mariehamns församling och syftet med kursen är att lära deltagarna hur man dansar historiska danser. Kursledaren är Judit Deaki, kantor i församlingen. Mat och logi kostar 25 euro för deltagarna. Mer information kan man få per telefon: 5360 el. 0407448060. Anmälningar tas också emot på samma nummer. □

Alandia Strings,

det som tidigare gick under namnet Barnfiolen, har haft terminsstart under denna vecka. Lena Isaksson-Ahlskog, som tar emot anmälningar, berättar att man fått 6-7 nya elever.

Orkestern har flera olika grupper beroende på hur långt deltagarna hunnit. Lärare är som tidigare Marita Sandberg. Fortfarande tar man emot nya anmälningar för hösten., berättar Lena Isaksson-Ahlskog. Man kan ringa henne på 0457-3430220. □

Åland med i ny Unnerstad-roman

Dottern fann ett gulnat manuskript

Författaren Edith Unnerstad (1900-1982) verkade hela sitt vuxna liv i Sverige men barndomens Rödbergen i Helsingfors och Mormors Mariehamn med Öbergs backe och Parkgatan betydde också mycket för henne. Nu ger hennes dotter Lena Anér Melin ut ett hittills opublicerat manuskript, "Bara Sara".

Edith Unnerstad är för många generationer känd för sina ungdomsböcker om Pip-Larssons, men hon skrev också en lång rad andra uppmärksammade romaner. I åländsk miljö utspelar sig "Alarik Barck: en åländsk skeppsredares roman" från 1935. Lena Melin Anér berättar att Åland också finns med i "Bara Sara" även om staden här kallas Sofiestad.

Fann manus

Lena Anér Melin, som i veckan besökte Mariehamn, berättar att hennes mor läste berättelsen för henne som barn men det opublicerade och blekta manuskriptet fann hon först när gick igenom moderns efterlämnade papper.

Hon beskriver boken som en historisk barn- och ungdomsroman. Den handlar om en liten

flicka som, liksom Edith själv, var född i Helsingfors år 1900 i en stor familj. Pappan i familjen är finlandssvensk patriot och familjen lämnar 1910 det ryska storfurstendömet Finland och flyttar till Stockholm.

– I skildringen av barndomens Helsingfors beskrivs samma tid och miljöer som i romanen "Gården vid Rödbergsgatan", men "Bara Sara" är en fristående berättelse som ger en fin bild av en klok liten flicka och hennes upplevelser, säger Lena Anér Melin.

Viktig kastanj

Bokens pärm pryds av en ståtlig kastanj som står på Lenas sons, **Nicholas Melins**, gård i Sverige. Det är ett träd med historia och anknytning även till Åland.

På gården till Edith Unnerstads barndomshem i Helsingfors växte en jättestor hästkastanj som också spelar en viktig roll i berättelsen "Bara Sara". Från det trädet togs med till Mariehamn där Ediths mormor – som kom från Bänö i Föglö – bodde och dit hennes föräldrar flyttade från Stockholm 1918, efter första världskrigets slut.

Mangelgränd

Under den kastanjen, som fortfarande står kvar på gården vid

Parkgatan 20 lekte Lena Anér Melin själv som barn när hon hälsade på hos mormor Ingeborg.

Ett annat minne efter mormodern finns också kvar i Mariehamn.

– Mormor hade mangel och efter det har Mangelgränd sitt namn.

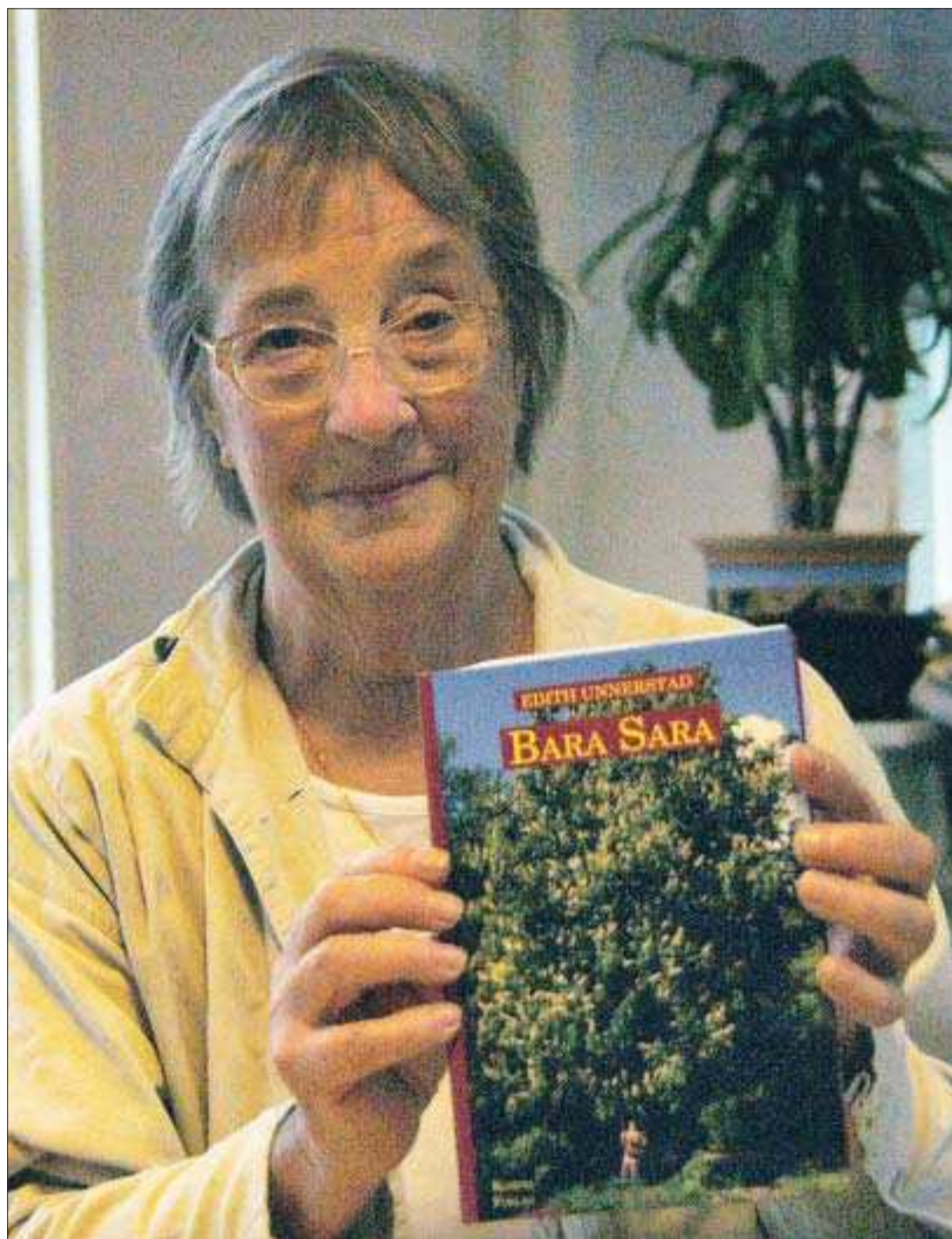
Ny generation

Från Mariehamn flyttades en kastanjeplanta till Lenas hem i Sverige, det hus som sonen Nicholas nu tagit över och under vilket hans dotter, **Sara**, i dag gärna leker.

– På sin elvaårsdag fick hon boken "Bara Sara" i present. Nicholas och jag har hjälpts åt att göra det gulnade manuskriptet tryckbart, säger Lena Melin Anér som själv har en lång bana som författare och översättare bakom sig.

Hon hoppas att det skall finnas ett intresse för "Bara Sara" också på Åland genom den anknytning som finns via mormodern. Edith Unnerstad bodde aldrig – till skillnad från sina yngre syskon – på Åland men besökte ofta sin mor i Mariehamn.

Text och foto: JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Ny Unnerstad. Tjugofem år efter författarens död ger dottern Lena Anér Melin nu ut ett tidigare opublicerat romanmanuskript av Edith Unnerstad.

STUDIEPRENUMERERA

på morgontidningen

Prenumerera på Nya Åland under din studietid och få studierabatt!

Fram till 31.12.2007 **42€** eller till 31.5.2008 **75€**

Ja tack!

- Jag vill studieprenumerera på Nya Åland fram till 31.12.2007 för endast **42,-** (norm. 70,-)
- Jag vill studieprenumerera på Nya Åland fram till 31.5.2008 för endast **75,-** (norm. 137,-)
- Jag vill även ha TV-tidningen!

Mitt namn: _____

Adress: _____

Postadress: _____

Telefon: _____

Min skola: _____

Underskrift: _____

Nya Åland
bjuder på
portot

Nya Åland
Svarsförsändelse
Avtal 22100/41
22103 Mariehamn

Porto tillkommer på prenumerationer utanför Åland.

Det här får du:

Sex dagsfärska tidningar i veckan, skrivna av kunniga journalister. Valfyllda tematidningar med massor av intressant läsning. TV-bilaga en gång i veckan, med programtider för de populäraste TV- och radiokanalerna.

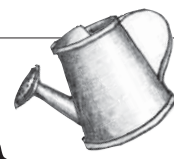
Nya Åland
☆☆☆

Titta Törnroth-Sarkkinen
Epost: titta.tornroth@nyan.ax

tittes trädgård

■ ■ Nästa vecka handlar det om Majas storasyster som har minst lika mycket blommor!

Mot väster. Maja Nordin vid entrérabatten i den västra sluttningen mot kvällssolen och Marby.

Ett blommande berg i Marby

Den som kör österut längs den slingrande landsvägen i Marby i Eckerö kan knappast låta bli att lägga märke till en sluttning med massor av blommor.

Vad som däremot inte syns till vägen är att det på andra sidan berget finns ytterligare en sluttning med minst lika praktfull blomstring.

År 1994 gick Maja Nordin i pension från sitt arbete i Sverige och flyttade hem till Åland och till Marby. Sedan dess, på bara 13 år, har hon förvandlat gården till en blommande oas.

Gården, tja, egentligen handlar det om en ganska hög bergskam med en sluttning mot väster och en mot öster och med en praktfull utsikt både mot själva Marby och mot Marsundet.

På detta berg har Maja både byggt terrasser och också an-

vänt varje liten skruva för sina växter. Resultatet är fantastiskt.

Njuta av färgprakten

Majas Nordins trädgård var en av dem som ingick i Ålandsfuchsians öppna trädgårdar den första juli i år.

Då vi vandrar längs vägen upp mot bostadshuset möts vi av ett hav av bland annat liljor, lupiner och pioner - många fler sorter finns men dessa tre är kanske ändå mest i ögonen fallande just den här tiden på sommaren.

Det går inte att fortsätta utan att först stanna och bara låta ögonen njuta av färgprakten.

Lupinerna rinner ner

Efter att vi har rundat huset på södra sidan och gått över en liten gårdsplan är det dags för oss att häpna stanna upp på nytt. Här väntar nämligen nästa enorma rabatt!

Det är som om lupinerna med sina färggranna spiror skulle rinna ner mot det glittrande vattnet i Marsundet!

Här finns också Majas växthus där hon driver upp en del plantor från frö.

I ständig blomsterprakt

Då för- och högsommarens perenner har blommat ut ersätts de av andra, mer sensommande, sorter. Den här trädgården är i ständig blomsterprakt.

Majas trädgård är ett skol-exempel på vilken effekt mångfald och mängd har, inte bara visuellt utan också för att säkra friska växter.

Har man flera arter gör det inte så mycket om en sort drabbas av sjukdom eller skadedjörare, det finns alltid andra som klarar sig.

Och en lupin, till exempel, är visserligen vacker i sig men då det är fråga om hundratals av samma art blir

skönheten på ett helt annat plan.

Roligt hålla på

Stora rabatter med mycket blommor gör det också mindre lätt för fröogräset att etablera sig. Men trots det säger det sig själv att en så stor mängd som Maja har kräver både en hel del arbete och skötsel.

Men arbetsinsatserna är ingenting som Maja själv väljer att lyfta fram.

– Äsch, det är ju bara roligt att hålla på med blommor, är hennes blygsamma svar då hon får frågan om antalet arbetstimmar.

Och så erkänner hon att hon till och med har nallat på gränsen till grannägorna genom att peta ner en och annan växt...!

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titta.tornroth@nyan.ax

Foto: SEPPO SARKKINEN

Mot öster. På den östra sidan rinner blommorna längs det sluttande berget ner mot Marsundet.

Har blomsterkrage. Till och med flaggstången har försetts med en prydnadsrabatt kring foten.

Allt utnyttjas. I varje liten spricka i berget ryms det växter om man bara så vill. Här bildar taklökl en dekorativ kontrast mot berget.

Värsta folkfesten!

Små konstnärer. Johannes och Hampus Dahlgren gör gatukonst. Johannes har ritat en racerbana och Hampus en pokemon.

Nya Åland tog tempen på det härliga Kulturnattsvimlet.

Utför biblioteket studsar en rosa björn runt i sällskap med en lika rosa älva. Är ni kultur? frågar vi.

– Det är din bedömning, säger älvan hemlighetsfullt och ger oss en liten lapp.

”Glöm din roll”, står det på den. Hon uppmanar oss att komma till Emmaus senare på kvällen.

– Vi ses.

Det spektakulära ekipaget trippar vidare.

Interaktiv konst

Trottoaren vid biblioteket fylls av vita, små penselmålade konstverk. Det är **Evamaria Mansnerus** och **Gunilla Holmgren** som lockar fram besökarnas egen kreativitet.

– Det handlar om att lämna spår, så som vi människor har gjort i alla tider, förklarar de. Hur länge de här spåren står sig beror på vädret.

Johannes Dahlgren, 5 år, målar intensivt på en av plattorna. Hemma brukar också få måla på asfalten, men då bara med kriter. Det är roligare med pensel.

Han har redan ritat en racerbana, nu målar han hela plattorna. En framtida motorbansarkitekt? Eller kanske en målare?

Ålänningens sång

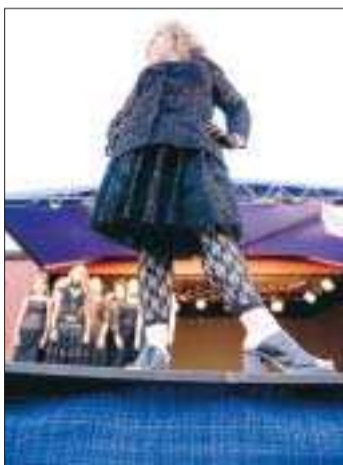
Vi lämnar biblioteket och beger oss mot Ålands museum. Vi måste hinna se uruppförandet av den så omdiskuterade nyversioneringen av Ålänningens sång. **Alice Söderlund** och **Birgit Elling**, som sitter i publiken, är skeptiska till Nya Ålands påhitt.

– Jag tycker inte att man ska ändra på texten. Den är så bra som den här, säger Alice.

– Jag blev nog lite upprörd, tillägger Birgit.

Folklig kultur. Modevisningen är ett av kvällens mest populära och välbesökta evenemang.

Modellerna kom från hela världen.

Originalen kan de både utan och innan.

– Det lärde vi oss redan i skolan, säger Alice.

Erik Andersson, som skrev texten till det vinnande bidraget, försöker lugna alla skeptiker i publiken genom att be-
dyra att han inte på något sätt vill ersätta originalet.

– Det är oersättligt, säger han.

Maria Stenberg framför ny Ålänningens sång i ett jazzyt arrangemang av **Fredrik Erlandsson**. Publiken tackar med applåder, men vad säger damerna? Vad tycker de nu om den nya versionen?

– Jag hörde inte riktigt orden. Men de är säkert bra. Jag tror inte att det är så många som fastnar för arrangemang-
et heller, säger de.

Nej, både Alice och Birgit föredrar fortsättningsvis originalet.

Populär konst

Vi fortsätter till Emmaus där kvällens största folksamling håller på att bildas inför den traditionella modevisningen. Men först blir det konstnärligt värre när vår psykedeliska vän, den rosa björnen från biblioteket, stiger upp på scen. Ett experimentellt, dansant scenframträdande inleds. Bakom framträdandet står **Amanda Chanfreau**, **Sofia Chanfreau** och dansaren **Parva Pirzadeh**.

Man vill utmana åskådarna att som barn ifrågasätta sina givna roller och leka med sin fantasi. Frågan är om det inte också är just barnen, befriade från förväntningar om att behöva förstå, som mest uppskattar akten.

Den snabbt växande folkskaran verkar främst ha kommit för att ta del av den efterföljande secondhandmodevisningen. Något mer folklig kultur.

Det är tolfte året som modevisningen ordnas. Budskapet är mera aktuellt än någonsin. Den gröna vägen som sveper över världen får allt fler att inse det ohållbara i att varje vecka köpa nya H&M-skjortor och toppar för en handfull gångars bruk. Bättre då att göra sitt eget samvete och världen en tjänst och handla begagnat.

JENS FINNÄS
jens.finnäs@nyan.ax

Foto: **FREDRIK TÖRNROOS**
foto@nyan.ax

Välgörenheten. För tio år sedan samlade Emmaus in 26.000 kilo behövande. Gör världen en tjänst och handla begagnat lite oftare.

KULTURNATTEN

"Jag tycker inte att man ska ändra på texten. Den är så bra som den här."

40 mannekänger!

"Vi föds nakna och resten är bara maskerad"

Ella Grüssner Cromwell-Morgan
Epost: redaktion@nyan.ax

Jag njuter faktiskt

Jag får ofta nervösa blickar och ursäktande kommentarer när jag råkar slänga ett öga på bekantas vinsamlingar i hemmen. ”Eh, det där var bara några skräpviner som vi fick av granen i fjol på knytikalaset”, eller ”hm, jo, jag hade lite dåligt med kontanter när jag handlade på Alko sist”.

Samma tendens har jag märkt när jag (allt mer sällan) blir bjuden på middag. ”Ja, potatisen blev nog överkokt, köttet fick väl lite för länge i ugnen och brödet är faktiskt bakat igår, och det här vinet passar säkert inte alls till den här maten...” Jag blir lika nervös som de, för jag måste försöka övertyga dem om min innerliga tacksamhet över att bli inbjuden till deras hem och få sätta mig vid ett dukat bord och njuta av mat i goda vänners sällskap.

För så är det. Jag behöver ingen trerätters meny med lyxiga råvaror, trendiga smaker och komplicerade viner som jag sedan i smyg kan sitta och kritiskt analysera. Jag sitter inte heller och suckar över taskiga vinval och funderar ut vilket perfekt vin jag hade valt till just den maten. Inte tror jag att byggarbetare sitter och kollar in golvlistor, eller att VVS-arbetare går och inspekterar rördragningar när de besöker sina vänner.

Om jag blir bjuden på middag sitter jag bara och njuter. Njuter över att slippa tänka på stekningsgrader, säckande suffléer och smältande sorbeter. Njuter av att slippa slänga i mig kallnad mat på stående fot innan desserter ska ut och viner ska fyllas på. Njuter av att i lugn och ro prata och skratta med mina nära utan att samtidigt sätta igång en kalljäsning och skala 10 kg potatis till morgondagens catering.

Njuter av att bara få vara och att få mig något till livs. Mikropizza, påssoppa, hämtmat, gårdagens mat, upp-tinat mat, påsnudlar (pappas favorit, spagetti med ketchup, rester från festen tillsammans med en ljummen Lapin Kulta - det spelar ingen roll. Jag njuter storligen. Snälla, bjud mig på middag!

Guldgrävare och trotjänare

På vinst och förlust lämnade Samuel Smith sitt trygga hemland England och tog hustru och fyra barn med sig över världshaven till Australien. Han grävde guld, hittade guld och investerade i värdefull vinmark. Släkten har fört framgången vidare och i dag kan vi njuta av många kvalitetsviner som Smiths producerat. Dagens vita är ett av dem.

Veckans vita/Yalumba Y Series Pinot Grigio

När vi i vintras stod och skrapade is från våra bilrutor och grävde fram sparkkalkarna ur snödrivorna skördades de här vackert mörkrosa Pinot Gris druvorna på Yalumbas vinmarker i Australien. Yalumba är Australiens äldsta kvarvarande familjeägda vinföretag och grundades 1849 av den brittiske ölbryggaren Samuel Smith. Han släpade hela sin familj till den nya kontinenten för att söka lyckan - och lyckliga blev de. Yalumba, som är aboriginernas uttryck för ”all mark runt omkring”, har ett mycket gott rykte både nationellt och internationellt och har under årens lopp vunnit många priser för sina välgjorda viner, sitt sunda miljötankande och sin ständiga framåtsträvan.

Den här druvan har sitt ursprung i Alsace i Frankrike där den räknas till en av de fyra ädla. Pinot Gris är en druva som med rätt behandling ger oss stora doft- och smakupplevelser. Sammenslagna honungstoner, mogen mango, blommande fläder, mandel och marsipan - vem kan motstå den kombinationen? Inte jag i alla fall.

Just det här vinet är lite lättare och friskare än de aromstinna från Alsace. Det är mera i stil med de friska och härligt kryddiga Pinot Grigiovinerna från norra Italien. Dofterna är så tilltalande att jag nästan får lust att bada hals och handleder med parfymvinet och glida runt på stan en stund och sprida doftglädje. I det här fallet vinner dofterna över smaken, så kom ihåg att andas in aromerna samtidigt som du dricker det!

Vin: Yalumba Y Series Pinot Grigio 2007

Druvsort: 100 % Pinot Gris

Alkoholhalt: 12,5 %

Producent/Vingård: Yalumba

Ursprung/klassificering: South Australia

Lagring: Ingen ekfatslagring

Förslutning: Skruvkork

Hållbarhet: Drink nu eller spara 2 år

Serveringstemperatur: Runt 9-10 grader

Pris: 9,98 euro

Artikelnummer på Alko: 517227

Jag tycker om Portugisernas kärlek till den lokala druvmångfalden. Druvor blandas hejvilt till kryddiga välsmakande viner med härlig varm frukt och mogen bärighet.

Dagen röda är av det lättare slaget - ett vin i Valpolicella-stil med obegränsade användningsområden.

Veckans röda/Periquita

Det här vinet har funnits i 157 år. Med hästen tryggt parkerad i stallet kunde man i fladdrande stearinljus-sken avnjuta det till måltider omsorgsfullt tillagade på vedeldade spisar. Kvällen avslutas inte i soffan framför Bingolotto på skräpig TV, utan i läderfåtöljen med en god bok.

Det här är min idylliska bild av denna okomplicerade men omtyckta trotjänare som klarat sig igenom decennier av explosionsartad vinutveckling. Det är inget märkvärdigt vin, inget vin som får spontana ovationer, busvisslingar och glädjetjut, men ändå finns det där på hyllan år efter år.

Portugisen José Maria da Fonesca har helt enkelt skapat ett helt enkelt vin som alla tycker om. Inte så där översvallande storslaget som man älskar lyxig coeur de filet, vit tryffel och färsk ost, utan så som man innerligt njuter av köttbullar med mos, korv med bröd och spagetti med köttfärsås.

En behaglig doftkavalkad av kryddor, röda mogna bär, svarta vinbär, viol och svamp marscherar rätt in i belöningssystemet. Doften är inte stor och bedövande, men det som finns där är njutbart. Detsamma gäller för smaken. De bärkryddiga aromerna bäddas in av mjuka yllefiltstanniner som värmer utan att kväva. Det här är ett vin för alla de tillfällen när man inte har lust att sitta och analysera komplexitet och aromrikedom, utan hellre sörplar i sig ett gott och vardagligt vin medan man slötittar på Hem till gården efter en hård arbetsvecka.

Vin: Periquita 2004

Druvsort: Castelão 70 %, Trincadeira 20 %

Alkoholhalt: 13 %

Producent/Vingård: José Maria da Fonseca

Ursprung/klassificering: VR Terras do Sado, Portugal

Lagring: 4 månader på ekfat

Förslutning: Naturkork

Hållbarhet: Drink nu

Serveringstemperatur: Runt 16 grader

Pris: 6,93 euro

Artikelnummer på Alko: 419687

Fråga Ella:

Varför ger du inga betyg åt vinerna du provar, typ svärter?

Eftersom viner dricks i så olika sammanhang tycker jag det är svårt att bedöma billigare ”goda för stunden”-viner och komplexa dyrgripar med samma skala. Viner som inte ger mig någon upplevelse alls skriver jag helt enkelt inte om.

GÄSTKOCKEN HARRIET TUOMINEN

Råkor på krabbröra

1 avokado, mogen!
0,5 vitlöksklyfta
saften av en halv lime
0,5 tsk tabasco
salt, peppar
1 burk krabbkött (170 g)
1 kg råkor med skal
1 msk färskpressad citronsaft
2 msk olivolja
2 msk hackad dill
5-6 brödskeivor att rosta eller grilla

Dela avokadon, gröp ur köttet och mosa det med vitlöken.

Till det vita

Droppa i lime, tabasco, salt och svartpeppar och smaka av. Rör ner krabbköttet.

Skala räkorna. Blanda dem med citronsaft, olivolja och dill.

Rosta bröden eller pensla dem med olja och grilla i ugnen. Låt svalna.

Bred ut krabbröran på bröden, lägg på råkor och stänk eventuellt på någon droppe extra tabasco.

Grisfilé med svamp

ca 500 g grisfilé
1-2 msk smör
0,5-1 tsk salt
svartpeppar
ca 1 l god skogssvamp
eller 200 g champinjoner
en halv schalottenlök
2-3 msk smör
2,5 msk mjöl
2 dl mjölk
1 dl grädde
0,5 tsk salt
vitpeppar

Fräs svampen i hälften av smöret tills den är torr, lägg i löken och resten av smöret och stek

Till det röda

ytterligare 5 minuter. Strö över mjölet, fräs lätt och späd med mjölk och grädde. Koka på svag värme 10 minuter drygt.

Salta och peppra. Saltet kan bytas ut mot en halv köttbuljongtärning.

Skär filén i skivor, ca 2 cm, och stek några minuter på var sida. Salta och peppra.

Lägg filéskivorna på ett smort eldfast fat, täck med svampen och strö över riven ost. Gratiner i 225 grader 5-8 minuter tills rätten fått vacker färg.

FEST!

Tyndet

Öppet:
Vard. 9.30-17.30
Tors. 9.30-19 Lör. 10-14

Störst är inte alltid bäst

Nya Åland
☆☆☆

Snart här. Kryssningsfartyget The World är i Mariehamn den 20-22 augusti.

The World stannar i tre dagar

■ Det lyxiga kryssningsfartyget M/S The World kommer till Västerhamn på måndag. Fartyget ska ligga vid kaj nummer sex från och med klockan 10.30. Fartyget stannar i Mariehamn till onsdag. Tidigare i sommar har The World besökt Raumo, Vasa och Stockholm och fortsätter från Mariehamn vidare till Åbo. Fartyget rymmer 699 passagerare och är 196,4 meter långt. (na)

ERFARENHET OCH FÖRNYELSE.
www.socialdemokraterna.ax

Störst är inte alltid bäst

Nya Åland
☆☆☆

Nytt ledarskap

SJÄLVSTYRELSEPARTIET FÖR HELA ÅLAND

liberalerna

FINA BYTESBILAR

Hyundai, Coupé 2.0 GLS Aut. -02
Medkörd 105.000 km
PRIS: 18.950€

Audi A4 1.8T -01
Medkörd 107.500 km
PRIS: 20.950€

Mercedes-Benz C 320 4d Aut. Elegance -00
Medkörd 94.000 km
PRIS: 30.950€

BMW 325 Xi 4d Aut. 4x4 -04
Medkörd 26.500 km
PRIS: 36.950€

Mercedes-Benz C180 kompressor avantgarde Aut. -05
Medkörd 43.500 km
PRIS: 36.950€

Mazda 626 1.8 STW -02
Medkörd 216.500 km
PRIS: 9.950€

Renault Scenic 2.0i 5d Premium -02
Medkörd 83.000 km
PRIS: 13.950€

Honda Accord 1.8 4d -01
Medkörd 142.000 km
PRIS: 13.950€

Specialerbjudande

på alla bytesbilar av årsmodell 2000 eller nyare!

Fast ränta 4,5%, 20% handpenning och lånetid 5 år.

Dessutom 12-mån Eurogaranti utan självrisk på de flesta av våra bytesbilar.

- DET HANDLAR OM KVALITET -

BILCENTER

www.bilcenter.ax

Isac Boman
Epost: sport@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

” Det är lite jobbigt ibland då vi måste stå. Men nu har vi fått stolar.

LINNEA SELANDER
SOM ASSISTERAR PÅ PAF OPEN

Strandsportens gräsrotter

Assistans. Linnea Selander assisterade Erika och Emilia Nyström under deras match på centercourten på torsdag. Foto: JONAS EDSVIK

PAF OPEN. Beachvolleyboll spelas på sand. Men det är ändå de lokala gräsrotterna som gör evenemanget möjligt. Nyan har träffat några av dem.

Turneringen PAF Open skulle aldrig vara möjlig utan alla de människor som krattar sand, fäller upp parasollet åt spelarna vid spelavbrotten, som kollar biljetter och som torkar stolarna efter regnet.

Många av de människor som utför dessa uppgifter i bakgrunden är frivilliga ålänningar.

På plats för att jobba

I matchen Emilia och Erika Nyström mot belgiska van Breedam/Mouha assisterar Linnea Selander från Mariehamn det finländska paret på centercourten.

– Jag hämtar vatten och handukar och fäller upp deras parasoll, säger Linnea om sin uppgift.

Hon tycker att det är roligt att det ordnas ett så stort evenemang som PAF Open på Åland.

– Det är kul med en så stor händelse som vi får vara med om, säger hon.

Jobbigt att stå

Det roligaste med att hjälpa till på PAF Open, menar Linnea, är att man får se alla matcher och träffa människor. Spelarna hon har assisterat

tycker hon att har varit trevliga. Men att jobba på PAF Open är tungt ibland.

– Det är lite jobbigt ibland då vi måste stå. Men nu har vi fått stolar, säger hon.

Fast Linnea verkar trivas med sina uppgifter är hon skeptiskt till att hon återkommer nästa år.

– Då ska jag nog slappa, säger hon.

Jämnar ut sanden

Tre andra ålänningar som jobbar under matchen mellan systrarna Nyström och van Breedam och Mouha är Victor Ekblom, Tomas Garstka och Johan Sällström. De tre har i uppgift att släta ut sanden på planen när det blir avbrott i spelet.

– I början visste man inte riktigt hur man skulle göra men man lärde sig rätt snabbt, säger Tomas och Johan om sin uppgift.

Båda trivs med sitt jobb även om de hellre skulle vara åskådare. Det enda negativa de har att säga om att jobba på PAF Open är att det är för få som har ställt upp och därför blir det mycket att göra för de som är med. Det är en av orsakerna till att de båda är tevsamma till att ställa upp nästa år.

– Nästa år är jag i publiken, säger Tomas Garstka.

Långa dagar

Även Victor Ekblom är osä-

Frivillig sandutjämnare. Victor Ekblom är en av de ålänningar som hjälper till under PAF Open. Foto: JONAS EDSVIK

ker på om han kommer att jobba på PAF Open nästa år.

– Det får jag se. Jag trodde inte att det skulle bli så långa dagar, säger Victor som har en elvatimmarsdag bakom sig.

Victor är ändå nöjd med att jobba på PAF Open och att få se beachvolleyboll i världsklass från första parkett. Orsaken till att han ställde upp är enkel.

– Jag tycker att det här är

det största som händer på Åland. Det är roligt att få vara delaktig, säger han.

MARTIN PORTIN
martin.portin@nyan.ax
tfn 528 462

TV-bevakad rullskid i city

RULLSKIDOR. Formula Ski, som arrangeras varje sommar någonstans i Svenskfinland, kommer i kväll att avgöras i Mariehamn. Namnet Formula kommer från att rullskidlöparna först springer ett 4,5 kilometer långt lopp till fots, cirka en och en halv timme före start. Det avgör sedan startpositionen på den 1,2 km långa banan som startar vid Stadshuset och går tio varv genom i tur och ordning Torggatan, Skillnadsgatan, Parkgatan och Storagatan.

– Det är ypperligt för publiken, det finns en del häftiga kurvor. Det blir säkert ganska tajt och en rafflande spurtstrid, gissar Jens Lindholm på ÅID, som är medarrangör med Finlands svenska skidförbund.

Starten är 19.00 med prisutdelning 20.00. Tävligen bevakas av FST och Matias Strandvall, en av Finlands bästa skidåkare på snö, är anmäld. Jari Joutsen, bäst i Finland på rullskidor, väntas bli det största hotet. (ib)

Åland United revanschlystna

FOTBOLL. Efter det fina spelet senast mot HJK fick Åland United ingen lön för mödan. På söndag kommer KMF Kuopio till Wiklöf Holding Arena och då blir det andra bullar menar tränaren Robert Dahlin.

– Vi ska sätta full fart och sätta reglerna och takten själva, slår han fast.

KMF Kuopio började hösten fint men en stor del av förklaringen ligger i att man började säsongen med att spela åtta raka hemmamatcher. På Åland spelar man nu sin nionde (!) bortamatch i sträck.

– Det blir knappast lättare för dem att komma till Åland, konstaterar Dahlin som dras med influensa i truppen. Både backklippan Eveliina Kohvaka och målsprutan Annica Sjölund har varit sjuka de senaste dagarna.

Matchstart är 18.30 på Wiklöf Holding Arena. (ib)

Sport på gång

LÖRDAG

PAF Open
9.30-14.30: Bronsmatch damer, kvartsfinaler herrar
16.00-20.00: Final damer, semifinaler herrar

Rullskidor
Formula ski startar 19.00 och går genom Torggatan, Skillnadsgatan, Parkgatan och Storagatan

Fotboll
Markusböle: IFFK-KooVee 17.00

SÖNDAG

PAF Open
15.00-18.00: Final och bronsmatch herrar

Fotboll
WHA: IFK Mariehamn Damer-BKV Norrtälje. 15.00, Åland United-KMF Kuopio 18.30

Lyckad dubbelkamp för Mörn och Sjöblom

FOTBOLL. Mathilda Mörn var maximala 180 minuter på planen i träningslandskamperna mot Österrike. Men även debutanten Caroline Sjöblom verkar hysa stort förtroende och var också hon med i bägge matcher.

I den sista matchen byttes till och med en mittback ut med 20 minuter kvar till förmån för United-stopporn Sjöblom. Det visar på förtroende från förbundskaptenen Anne

Parnila eftersom Finland då ledde med 2-1 och ville säkra segern.

– Det känns helt okej nu. Det gick bättre för mig i första matchen när vi spelade med fyrmannamittfält, säger Mörn som även fick prova på att spela som offensiv mittfältare bakom ett rakt tremanna-anfall.

Den första matchen spelade båda åländskorna hela matchen när man vann med 1-0.

– Vi hade övertaget då. I den andra matchen hade de

några nya spelare och rullade runt bättre, analyserar Mörn som även hann se delar av Wien under den lediga tiden.

Särskilt beröm av Parnila fick Finlands centrallinje, där Sjöblom och Mörn förstås inkluderas. Förmodligen är deras chanser stora att tas ut till EM-kvaltruppen som åker till Vitryssland i september.

Duon åkte hem i går kväll och kommer hem lägligt till Åland Uniteds hemmamatch mot KMF Kuopio under söndagskvällen. (ib)

Förlust för Tampere United

FOTBOLL. Tampere United förlorade på onsdagen den första matchen i tredje kvalomgången till Champions League. Trots hemmaplan för

tammerforsarna blev det förlust med 0-3 mot norska Rosenborg BK.

Resultatet innebär att det blir mycket svårt för de fin-

ska mästarerna att ta sig till gruppspelen i Champions League.

Returmötet i Norge spelas om två veckor. (mp)

Nya Åland Open

VÄLKOMMEN TILL GOLFTÄVLING VID ECKERÖ GOLFKLUBB!

Handicap tävling
söndag 19 augusti kl. 12.00

Anmälningar till Golfshopen
tel. 383 70 eller
e-post eckero.golf@aland.net

Nya Åland
☆☆☆

KRYSSSET

NR 28

Lösningarna till kryssset nr 28 vill vi ha senast torsdagen den 30 augusti. Vinnarna och rätt lösning presenteras lördagen den 1 september. Vinster:

Två Casinolotter i förstapris och varsin Naturlott till andra-pristagarna.

Sänd lösningen till **Nya Åland, PB 21, 22 101 Mariehamn.** Märk kuvertet **kryss 28.**

Namn:.....

Adress:.....

.....

.....

LÖSNING KRYSS 27

KAN THOMAS SÖN STÅ BAACH	RESID-ERAR	NÄRMADE SIG MÅRKEN GÄRDIN-LIST	ORDSMEDJAN	HALV BOK MED FLERA BÖCKER
COACH	ÖVER HUVUDET PÅ PALLEN	GRUVSAM SVAGT KRAFT-UTTRYCK	STYRDON ORDER VID MÅL	ENTUS-ASME-RADE
HAMRAD	IDI-OTEN	YTTAS PÅ BIBLIOTEK	NÖTLJUD ÄR DET EJ LÅNGT TILL	STORA BÄLT
ALN	STÅNGS OFTA MED SLAMMER	DEN KAN FINNAS I NIAN	GRUNDET SAMLADE STJÄRNOR	ÄR SON SOM GRISAT
AMPULL	LÄMNA INTE NÅGOT!	KURR GÖRA OGILTIG	INNEBÄR ATT LITEN FÄR SE SVÄR	DE KAN KOMMA VÄL TILL PASS PÅ PASS
GÄSPAT	FÅ ATT SMÄLTA IN	PANDA PÅ VÄG	MEG TAGGARNAS UTÅT LUBO	ÄR SNABBA UNDER REM-SÖMN
ELIG	HAR INGET VAL	PÅ	NÖJES-STAD	ÄR MÅL-INRIKTAD
ORD	HAR INGET VAL	PÅ	GRÄLL PIPPI STYRS FRÅN LUANDA	BLOTT SÅG UT ATT VARA UPPÅT
MÄRLIG	SKÄLM	SÄGS STRUTS-MAGEN VARA	HAN I DEN NAKNA PISTOLEN	MÄRKS GAMMAL KONJAK MED
ÄRLIG	SKÄLM	SÄGS STRUTS-MAGEN VARA	GRÄLL PIPPI STYRS FRÅN LUANDA	KAN FÖR-SVINNA VID NYÅR
ÄRLIG	SKÄLM	SÄGS STRUTS-MAGEN VARA	GRÄLL PIPPI STYRS FRÅN LUANDA	KAN RÄTT SVAR GE EN PLUPP I
ÄRLIG	SKÄLM	SÄGS STRUTS-MAGEN VARA	GRÄLL PIPPI STYRS FRÅN LUANDA	POLY-ETEN BOK I BÖCK-ERNAS BOK
ÄRLIG	SKÄLM	SÄGS STRUTS-MAGEN VARA	GRÄLL PIPPI STYRS FRÅN LUANDA	STIG-HELMER ÄR HANS VÄN
ÄRLIG	SKÄLM	SÄGS STRUTS-MAGEN VARA	GRÄLL PIPPI STYRS FRÅN LUANDA	KAN GÖRAS I SVEP-TEKNIK
ÄRLIG	SKÄLM	SÄGS STRUTS-MAGEN VARA	GRÄLL PIPPI STYRS FRÅN LUANDA	VAR STÄM-NINGEN I TWIN PEAKS
ÄRLIG	SKÄLM	SÄGS STRUTS-MAGEN VARA	GRÄLL PIPPI STYRS FRÅN LUANDA	MYRIAD FRÅN "STÖVELN"
ÄRLIG	SKÄLM	SÄGS STRUTS-MAGEN VARA	GRÄLL PIPPI STYRS FRÅN LUANDA	FÖR-BEREDA DRAGARE ÄR OLIK
ÄRLIG	SKÄLM	SÄGS STRUTS-MAGEN VARA	GRÄLL PIPPI STYRS FRÅN LUANDA	FINNS INTILL HAKE I TEXT
ÄRLIG	SKÄLM	SÄGS STRUTS-MAGEN VARA	GRÄLL PIPPI STYRS FRÅN LUANDA	EN-FALDIG KVINNA
ÄRLIG	SKÄLM	SÄGS STRUTS-MAGEN VARA	GRÄLL PIPPI STYRS FRÅN LUANDA	PUR KAN LOCKA ABBORRE
ÄRLIG	SKÄLM	SÄGS STRUTS-MAGEN VARA	GRÄLL PIPPI STYRS FRÅN LUANDA	HÄDE EN EXTRA PIL
ÄRLIG	SKÄLM	SÄGS STRUTS-MAGEN VARA	GRÄLL PIPPI STYRS FRÅN LUANDA	SKYDDAR PÅ LÅG NIVÅ
ÄRLIG	SKÄLM	SÄGS STRUTS-MAGEN VARA	GRÄLL PIPPI STYRS FRÅN LUANDA	GRÄDDA KAN MAN SIG ETT UPPDRAG
ÄRLIG	SKÄLM	SÄGS STRUTS-MAGEN VARA	GRÄLL PIPPI STYRS FRÅN LUANDA	FALK-MAN
ÄRLIG	SKÄLM	SÄGS STRUTS-MAGEN VARA	GRÄLL PIPPI STYRS FRÅN LUANDA	UDDIG
ÄRLIG	SKÄLM	SÄGS STRUTS-MAGEN VARA	GRÄLL PIPPI STYRS FRÅN LUANDA	ANSES DET FULT ATT GÖRA
ÄRLIG	SKÄLM	SÄGS STRUTS-MAGEN VARA	GRÄLL PIPPI STYRS FRÅN LUANDA	PÅ SIN ÄR DET BRA ATT VARA
ÄRLIG	SKÄLM	SÄGS STRUTS-MAGEN VARA	GRÄLL PIPPI STYRS FRÅN LUANDA	UPPREP-AS I TRALL

GRATTIS

Casinolotterna i kryssset nr 27 går till **Lisbeth Stenwall** Mariehamn. Varsin Naturlott får **Folke Lindholm** Lemland och **Ingmar Lindström** Mariehamn.

Nyans sudoku

Lösning på sidan 18

LÄTT

6	1			9		4
		4	7	1		
3	9			1		8 7
5	2	8				1
	7	9		6		3
	8	2	1	4		
7	5		8		3	
	4		9	5	6	
1	8	7		3	5	2

MEDEL

		2		7		6	
			3	6		7	
9						4	1
				5			
4	3	6			1		
	7		8	4		9	2
6		5		2			3
1		8	4			5	
			9				

SVÅR

2	9						5
	3			8			
			3			4	1
			8	4			
6	2						7
	4						8
			5				9
	7	9					3

► UTHYRES

LÄGENHET

uthyres, 5 rum o. kök
150 m² centralt, med
egen trädgård.

Städsystem Ab
Tel 018- 14 390

► ENTREPRENADER

Jomala kommun

utbjuder på
entreprenad:
**Markarbeten för
konstgräsplan
Belysningsarbeten
för konstgräsplan**

Handlingar finns att
hämta på kommun-
kansliet i Jomala.

Offerterna skall vara
inlämnade senast 31.8
kl. 15.00

Närmare upplysningar
ges av F:ma Dan Eng-
blom 040-5265467

► ÖVRIGT

VI BEHÖVER
NYA HEM!

Kattfröken, 6 månader
extra klor på tummarna

Kattfröken, 4 månader
mycket trevlig

Busiga
kattpojkar
10 veckor gamla.

Läs mer om oss på
www.djurskydd.net eller
RING JOURTELEFONEN
0457 3424 850

vardagar 18-20, samt helger 12-15

Ålands djurskyddsförening rf.

Nya Åland

Utsläppen i Eckerö

■ **Vattenskyddsföreningen** har i Miljöbladet framfört farhågor kring avloppsreningen i Eckerö. De uppgifter som nu finns i media styrker de farhågorna. Våra betänkligheter ligger i att en biologisk rening inte hur som helst klarar varierande flöden. Det faktum att fartygsavloppen har högre koncentration av föroreningar pga av vacuumtoaletterna gör det inte enklare.

För att få en någorlunda rening borde reningsverket vara övervakat och styrt i stort sett dygnet runt och förmodligen ha stora utjämningsbassänger.

Vår uppfattning i Miljöbladet var att det gemensamma åländska avloppet skall dras till Eckerö och avloppsvattnet fö-

ras till Lotsbroverket. Där finns förutsättningar kapacitetsmässigt och kunskapsmässigt att ta hand om reningen.

Likaså sade vi i Miljöbladet att den ledning som dras till Hammarland måste dimensioneras så den får kapacitet att leda även avloppet från Eckerö till Lotsbroverket. De mängder som man nu tvingas köra med bil till Mariehamn kan i ett första läge också föras i röret från Hammarland till Lotsbroverket. Då har man omtanke om både miljön och ekonomin.

Vattenskyddsföreningen menar att det yttersta ansvaret för att organisera Ålands avlopp borde ligga på landskapsregeringen. I dag sköts det hela av ett antal kommuner och två

avloppsbolag som av naturliga skäl ser strikt till sina egna intressen. Avloppssystemet är inte optimalt på sikt. Helhetens intresse förblir obeaktat och det kommer att komma surt efter.

Ytterligare undrar vi om vi förstätt media rätt då vi läser att landskapsregeringen som tillsynsmyndighet inte tar prover. Det kan väl knappast kallas tillsyn att bara ha en parts prover när det gäller en så pass allvarlig händelse som denna. Detta säger vi inte för att misstänkliggöra kommunen som reagerat tydligt utan för att tillsyn per definition måste vara helt fristående.

Ålands Vattenskyddsförening

Reningsverket i Eckerö. Vattenskyddsföreningen skriver i en insändare att det yttersta ansvaret för att organisera Ålands avlopp borde ligga på landskapsregeringen och inte på kommuner eller avloppsbolag. Foto: ANDREAS DIENERT

Ledarskap och personal

■ **Liberalerna** vill ha ett nytt ledarskap i landskapsregering och lagting efter höstens val, ett öppet, lyhört och deltagande, men tydligt och bestämt, ledarskap.

Ett nytt ledarskap gäller inte enbart den politiska styrningen utan hela förvaltningen och den offentliga sektorn. Ett modernt ledarskap förutsätter personal och personal förutsätter ledarskap med ett delat ansvar

och organiserat medbestämmandesystem.

Min erfarenhet från till exempel Ålands hälso- och sjukvård och den kommunala sektorn är att ledarskapet ständigt måste diskuteras och utvecklas.

Om personalen deltar i en dialog om organisationens visioner blir verksamheten och ansvarsfördelningen tydligare. I en plattare organisation underlättas dialogen och många

missförstånd och konflikter kan undvikas.

För ett delat, lyhört ledarskap är det viktigt att personer i ledande ställning respekterar och tillvaratar den vilja och kompetens som finns i organisationen.

Ett ledarskap som lyssnar och tar hänsyn till personalen leder till en bättre arbetsmiljö och en bättre service för medborgarna.

Raija-Liisa Eklöv (lib)

Bygg huset före inredningen

■ **De personer** som i höstens val blir lagtingsledamöter för att jobba för skola, ekonomi, vård, miljö och regionala frågor med mera, bör utöva makt utgående från de lagar som finns. Är ledamöterna missnöjda med någon lag ska man sträva efter att få förändringar till stånd. Innan de kommit så långt ska de följa de existerande lagarna.

Arbetet att avskaffa lapp-täcket ställer nog höga krav på de invalda. Hit hör att man borde bli av med den dåliga vanan att bara offentliga fragmentariska notiser under arbetets gång. Vill vi, så kan vi skapa en informationskultur där man hela tiden försöker också informera om helheten.

Men det finns tre företeelser som hittills gjort det lite svårt för de invalda att kunna/orka leva upp till denna goda princip:

1. Det interna misstroendet på Åland (tudelat samhälle)
2. Förhållandet till riket förorsakar sin ständiga sjögång
3. Och med EU tilltar sjögången hela tiden

Detta tredimensionella lapptäcke är den tvedräkt som gjort att också väljare haft svårt att hålla reda på vad som pågår och vad som riktigt gäller.

Därför ser jag som enda lösning att segt jobba på och småningom bli av med de belastningar i förvaltningen, som punkterna två och tre ovan föranleder. Sedan blir det ännu den interna kampen kvar, men det klarar vi nog av - fast i det arbetet behövs en förstoringsglas till hjälp. Allt detta kan kallas att man utvecklar det åländska självbestämmandet så långt det bara går. Det gäller att visa vart man vill att Åland är på väg.

Men när det finns lagtingskandidater som mera pratar i termer av gott ledarskap och god förvaltning utan att uppvisa huruvida de tänker sammanfoga dessa i sig älskvärda strävanden med punkterna 1-3 ovan så marknadsför de inredning i stället för att berätta för oss hur huset hålls i skick.

Parallellt är det ju i sig glädjande att vi fått en förvaltningslag, även om denna lag inte förmår upplösa ovan beskrivna förvaltningshierarkiska soppor, där vi tyvärr ännu ett tag har äran att simma i. Man kan nämligen se hur problematiken ännu kvarstår när landskapsregeringen måste i sin framställning (FR nr 8/2006/2007) ha inkrivtit till exempel mening av den här typen:

1. "Det föreslagna momentet innebär att en bestämmelse i en annan lag, som avviker från en bestämmelse i den föreslagna lagen, skall ha företräde"
2. "att en bestämmelse i den föreslagna lagen på detta sätt sätts åt sidan utsluter inte att en annan bestämmelse samtidigt kan tillämpas".

Ser man på helheten så ter sig alltså även den i sig behövliga och för individens rättsskydd viktiga förvaltningslagen bara som inredning så länge huset får stå och falla. Både lagtingskandidaterna och väljarna bör alla inse detta.

Merja Renvall (ob)

Europarådet granskar Åland

■ **Det är bra** att **Anders Eriksson** lyfter fram Europarådet i sin insändare. För just det faktum att Europarådets experter granskar bl a Åland och hur vi behandlar olika grupper är kärnan i mitt eget resonemang.

Jag har många gånger som lantråd suttit med både politiker och tjänstemän och fundrat över hur vi skall argumentera för bl a vårt språkskydd

inför Europarådet. Hittills har vi med god argumentation och det faktum att hela självstyrelsesystemet är ett internationellt godkänt minoritetsskydd lyckats förklara och försvara rådande skyddsstadganden.

Skulle vi haft den omsvängda situationen - att Åland skulle vara självständigt - skulle vi inte haft möjlighet att själva återöppna minoritetsskydd. Ex-

emplet med Europarådet visar således två saker:

- a) att Åland kontinuerligt granskas av det internationella samfundet
- b) självstyrelsesystemet är ett internationellt godkänt minoritetsskydd som möjliggör ett speciellt skydd för svenska språket.

Roger Nordlund
lantråd

Sossarna tar pengar av villaägarna

■ **Socialdemokraten Christian Beijar** för i en debattartikel ett resonemang om vem som är för eller emot byggande av hyresbostäder.

Frågan är inte vem som är för eller emot byggande av hyreslägenheter. Personligen är jag övertygad om att alla partier är för byggandet av hyreslägenheter. Kärnfrågan som Christian Beijar medvetet eller i oförstånd lämnar bort

är om det skall ske på sunda marknadsekonomiska villkor eller inte. Som det är i dag så finansieras många hyresbostäder med skattemedel i form av aktiekapital utan avkastningskrav från staden, samt skattesubventionerade lån från landskapet. Det här innebär i praktiken att alla medborgare som jobbat och sparar, samt lånat ihop till sitt hus eller aktielägenhet via sina skatter måste vara med

och subventionera hyrorna under 40 år i dessa hyreshus.

Sossarna tar alltså pengar från villa- och lägenhetsägarna för att subventionera hyrorna åt dem som väljer att bo i en hyreslägenhet. Det här är en klassisk socialistisk omfördelningspolitik som fått kraftigt stöd av liberalerna och även från Centern.

Jörgen Strand
vice lantråd

LÄTT

6	7	1	3	2	8	9	5	4
8	2	5	4	7	9	1	3	6
3	9	4	5	6	1	2	8	7
5	6	2	8	3	7	4	1	9
4	1	7	9	5	6	8	2	3
9	3	8	2	1	4	7	6	5
7	5	9	6	8	2	3	4	1
2	4	3	1	9	5	6	7	8
1	8	6	7	4	3	5	9	2

MEDEL

3	5	2	1	7	4	6	8	9
8	1	4	3	6	9	7	5	2
9	6	7	5	8	2	3	4	1
2	8	9	6	5	7	1	3	4
4	3	6	2	9	1	8	7	5
5	7	1	8	4	3	9	2	6
6	9	5	7	2	8	4	1	3
1	2	8	4	3	6	5	9	7
7	4	3	9	1	5	2	6	8

SVÅR

2	9	8	7	4	1	3	5	6
4	3	1	5	6	8	7	2	9
7	5	6	3	2	9	8	4	1
3	1	9	8	7	4	2	6	5
6	2	4	1	3	5	9	8	7
8	7	5	2	9	6	1	3	4
9	4	2	6	1	3	5	7	8
1	8	3	4	5	7	6	9	2
5	6	7	9	8	2	4	1	3

www.nyan.ax

” Det är en hantverkskilt, inte en kjol!

PER-OLOF MATSSON
RÄTTAR NYANS REPORTER.

lördagsnöje

” Ska vi inte ringa akuten för säkerhets skull? Ska jag ringa? Inte? Säkert?

FRED FORSELL

En modig man kan bära kilt

Hantverkskilten passar alla hantverkare

Kilten för hantverkare har tillverkats av märket Blåkläder redan i drygt tre år. Men det är inte många åländska män som vågar bära kilt på jobbet.

Under köksrenoveringen av Nya Ålands kök var det några som reagerade på en av hantverkarnas intressanta klädsel. Han bar en arbetskjol. Vi blev nyfikna på detta praktiska men okonventionella klädesplagg och fick tag på en återförsäljare som glatt lovade att demonstrera kjolen.

Kilt- inte kjol

Per-Olof Mattsson möter oss i sin affär Knegar'n. Han har en svart hantverkskjol på sig.

– Det är en hantverkskilt, inte en kjol, rättar han mig genast.

Det här är andra sommaren som han och hans fru Susanne Mattsson tar in hantverkskiltar av märket Blåkläder.

– Vi har sålt ett tjugotal kanske. Jag skulle gissa att vi sålt omkring tio stycken i sommar.

Det var designstuderande i Sverige som förde fram hantverkskilten, säger Per-Olof Mattsson.

Tuff man bär kilt

På Blåkläders hemsida kan man mycket riktigt läsa att det var Marcus Jahnke, student vid Högskolan för Design och Konsthantverk i Göteborg och med bakgrund inom byggindustrin som tagit fram hantverkskilten.

Blåkläder anlidade under

2004 ett antal designstuderande för att hjälpa till med att utveckla framtidens yrkeskläder. Man önskade på så vis få nytänkande idéer inom traditionella produktområden.

I Sverige har kilten gjort succé men Mattsson menar att det kan dröja ett tag innan de åländska männen vänjer sig vid tanken.

– Man ska vara en tuff man för att bära kilt. På Åland tänker många att vad ska grannen tänka medan de i Sverige är, som vanligt, lite före oss.

Känns den inte alls omanlig?

– Nej, inte alls. Kilten härstammar ju från skottarna och det är inget kvinnligt med en skotte som väger 110 kilogram och bär en rutig kilt och har lite rött hår på benen, skojar Mattsson.

Vad är det bästa med kilten?

– Den är jättepraktisk och skön. Det bästa är att hur du än står är det inget som stör eller stramar åt på benen. Dessutom har den alla fickor som behövs. Den passar sig för alla hantverkare, målare och snickare.

Mattsson kan bara hitta på en nackdel med kilten.

– Den har inga knäskydd.

Kan se under

Vissa som Nyan har talat med har påstått att några modeller av hantverkskilten är så vida att nyfikna damer kan få en skymt under kilten om hantverkaren till exempel klättrar på en stege.

– Det gör väl inget, det får de gärna göra, skrattar Mattsson vars kjol i själva verket är ganska vid.

Är du naken under?

– Nej, det är jag inte. Men egentligen ska man vara det. Liksom man ska vara naken under skotska kiltar. Men om man är på jobbet får man väl tänka lite på vad man har under.

Vid Knegar'n säljer de bara en modell av Blåkläder men Mattsson önskar att kiltarna ska utvecklas och tillverkas i fler modeller och mönster.

– Kilten är som vilket som helst annat klädesplagg. Det finns alltid något man kan utveckla, säger han.

Misstänksam

Utanför Knegar'n står kunden Arni Skúlason Nordberg. Han är hemma från Island och jobbar som elektriker på Åland. Han ställer sig något skeptiskt till kilten.

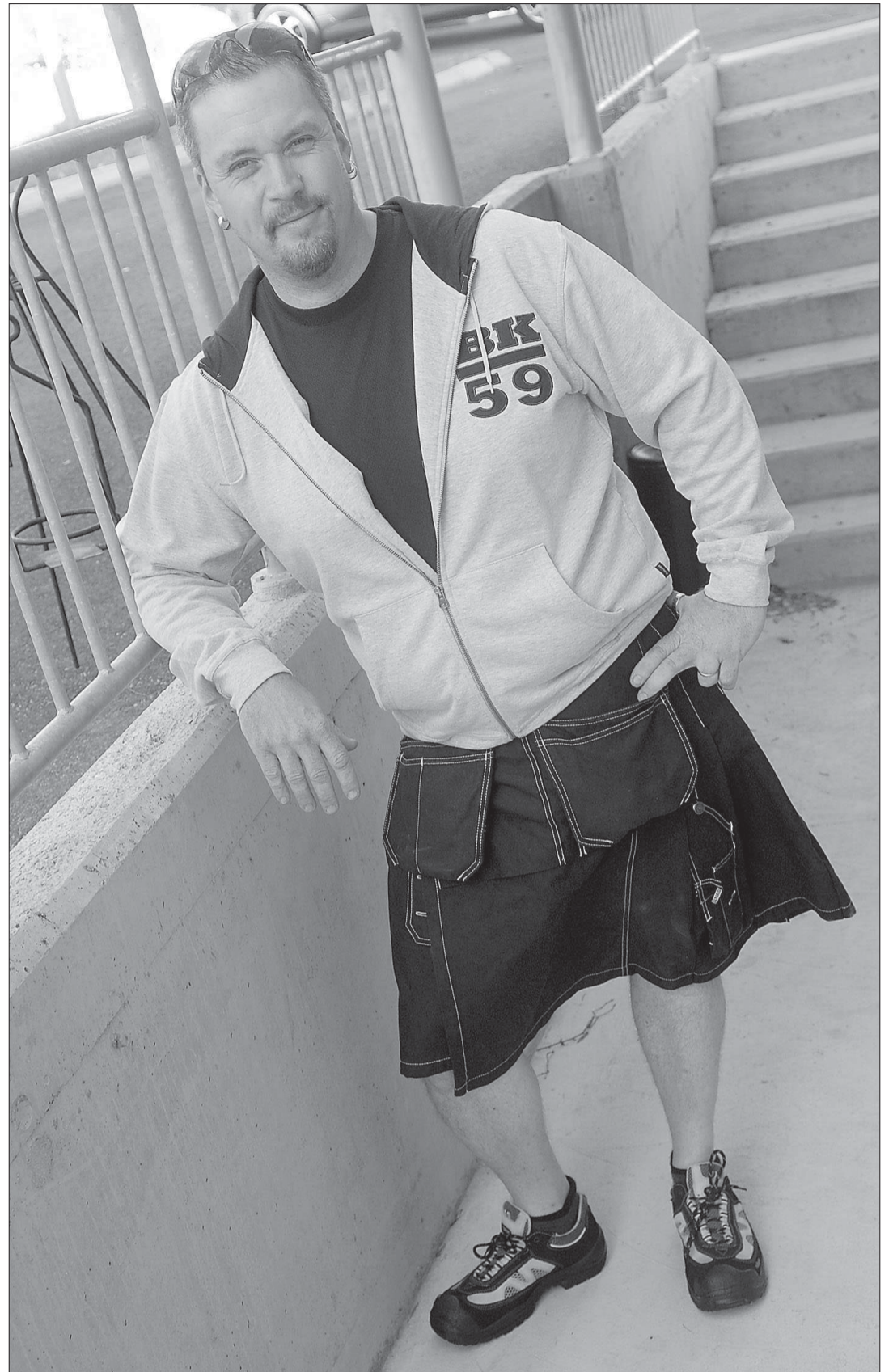
– Det är en rolig grej men jag tror inte jag skulle köpa en sån. Jag skulle kunna ha den hemma men inte på jobbet.

Varför inte?

– Det är väl en vanesak. Jag är säkert så fast i mina vanor. Dessutom har kilten inga knäskydd. Men på fritiden kunde den kanske vara praktisk.

Text: NADINE ASCHAN
nadine.aschan@nyan.ax

Foto: JONAS EDSVIK
foto@nyan.ax

Återförsäljare. Per-Olof Mattsson säljer hantverkskiltar vid Knegar'n. Han tycker kilten är jätteskön och praktisk.

NYANFAJTEN

	Fem	Fyra	Tre	Två	Ett
Åland. Ett företag.	Har 52 anställda och omsätter ca 10 milj. euro per år.	Grundades 1921.	Vd är Johannes Snellman.	Bedriver sin verksamhet i Jomala, Prästgården by.	Tillverkar bl.a. Ålands special och Kastelholm.
Åland. En kommun.	Kyrkan är helgad Jesu moder.	Kommundirektör är Kerstin Alm.	Här inrättades år 1639 Finlands första lantbruksskola.	I kommunen finns Ålands högsta berg.	Namnet har med matlagning att göra.
På kroppen. Ett klädesplagg.	Fick sin form på 1500-talet.	Kubb och bahytt är olika modeller.	Kännetecknas av kulle.	Kända bärare är bl.a. Charles Chaplin, Snusmumriken och drottning Silvia.	Släkt med mössa och keps.
Biologi. En frukt.	Kommer från Centralasiens bergstrakter.	Har odlats i Europa sen förhistorisk tid.	Pomologer är experter på denna frukt.	Odlas flitigt i bl.a. Västanträsk.	Wilhelm Tell träffade denna frukt.
Litteratur. En författare.	Levde 1858-1940.	Fick Nobelpriset i litteratur.	Förknippas med Mårbacka gård.	Är avbildad på svenska 20 kronors sedlar.	Har skrivit bl.a. om Nils Holgersson och Gösta Berling.

Svar: 1. ÅCA, 2. Saltvik, 3. hatt, 4. äpple, 5. Selma Lagerlöf

Två band spelar covers på Arken

■ I kväll satsar Arken på ett lite annorlunda koncept än vanligt i restaurangen. Klockan 21.00 uppträder Strictly People under en middagsshow i restaurangen och efter showen turas de och Soundway om

med att spela covers fram till klockan 03.00. I nattklubben sköter Dj Simolin musiken.

– Det blir allt från nya och gamla hits till trance, utlovar Arkens Tony "Trumman" Mattsson. (ml)

Karaokekord slogs i Finland

■ Nytt världsrekord i oavbruten karaoke har gjorts i Finland. Karaokekordet i Kouvola slog det tidigare rekordet på 145 timmar i tisdags. Det förra rekordet sattes enligt Guinness rekordbok i Kina.

Även om nytt världsrekord redan satts, kommer de outtröttliga karaokesångarna att

fortsätta sjunga. Målet är att orka ända till i morgon, då man tappert sjungit karaoke i ett sträck i hela 240 timmar.

Finland har också ett annat världsrekord i karaoke från tidigare. Sammanlagt 80 000 personer skralade förra året tillsammans på Senatstorget för att hylla Lordis seger i Eurovisionen. (FNB)

Världens äldsta har avlidit

■ Världens äldsta människa, japanskan Yone Minagawa har avlidit. Hon blev 114 år gammal.

Enligt Guinness rekordbok föddes Minagawa den 4 januari 1893. Hon var redan över 50 år då Japan kapitulerade i andra världskriget. Minagawa

blev änka i ung ålder och försörjde sina fem barn med att sälja blommor och grönsaker.

Minagawa bodde på ett vårdhem och sade att hemligheten bakom hennes långa liv var att hon har ätit och sovit gott. (FNB)

MARTIN KELLERMAN

ROCKY

ZITS

BY JERRY SCOTT AND JIM BORGMAN

FRED LÖRD.

FRED FORSELL/LÖRDAGSKRÖNIKA

Gör aldrig en "Uffe Larsson"

Många tjockisar tycker att det är jobbigt när folk fnissar bakom ryggen på dem.

Men ibland, kära överviktiga, är hån bakom ryggen att föredra.

Ni minns väl skådisen Uffe Larsson? Han var ju en tjockis. En "fryntlig" man. Han söp och led i hemlighet, men han var tjock och glad på ytan. Och det är ju ytan som räknas.

Folk älskade Uffe Larsson. "Kolla, där är ju Uffe Larsson, den fryntlige skådespelaren", brukade de säga, och sen fortsatte de, upphetsat: "GUD, vad jag älskar Uffe Larsson. Han är så kul och mysig!"

Ungefär så.

Sen hände det ofattbara: Uffe Larsson föll omkull. Ja, Uffe föll så illa att han bröt sig på något sätt. Han var helt enkelt så tjock att han bara ramlade handlöst. Då fattade Uffe ett beslut: "Jag måste banta", tänkte han.

Och SOM han bantade: På kort tid gick Uffe ner från 130 till 74 kilo. Plötsligt var inte Uffe Larsson fryntlig längre. Han var mager och grå och kvällstidningarna visade bilder på honom, ofta tagna snett uppifrån, där hans huvud såg enormt ut på den sladdriga kroppen. "CHOCKBILDERNA PÅ UFFE LARSSON", stod det på löpsedlarna.

Stackars Uffe.

Han som trodde att han mätte bra.

Plötsligt ville ingen ha med Uffe att göra längre. Ingen ville se en grå, skinn torr Uffe Larsson spela revy. Han skulle ju vara tjock och glad. "Var är fryntlige Uffe?" undrade alla och så ringde de genast och avbokade biljetterna till Uffes revy. Han såg ju faktiskt lite "äcklig" ut, i alla fall när man jämförde med den gamle, tjocke Uffe.

Och det gjorde man ju.

Till slut försvann Uffe från spalterna. Ingen brydde sig längre. Nyligen dök han visserligen upp en sväng i tidningen, men då var det i moll: "Uffe är pank", stod det, "kan inte ens betala hyran". Nu var Uffe inte längre bara mager - nu var han mager och utblottad.

Stackars Uffe är kall som ett kylskåp i showbizvärlden. Kanske förbannar han sitt vikt tapp, kanske hans popularitet satt insprängd i fett på nåt sätt.

Jag minns när jag gjorde en "Uffe Larsson". Det var några år innan Uffe Larsson själv gjorde en "Uffe Larsson". Jag tappade nästan 20 kilo. Inte som Uffe, det medges, men ändå. Jag förlorade mansbrösten - och i samma veva också rätten att röra mig bland folk okommenterad.

Människor jag inte ens kände berättade gärna för mig, rakt ut, exakt vad de tyckte.

"Du ser anorektisk ut", sa en. "Får du inte tillräckligt med mat?" sa en annan. "Oj så smal du har blivit - men ta det absolut inte som en komplimang", sa en tredje.

Favoritkommentaren kom från en gammal chef som jag träffade på Arken, tummelplatsen för Ålands överviktiga näringslivshöjare: "Har du aids?" undrade han och skrattade så hjärtligt åt sitt eget skämt att han troligen drabbades av en liten stroke.

Tjockisar påstår att folk snackar bakom ryggen på dem. Det ska de vara glada för. De slipper ju få "omtanken" rätt i nyllet. De slipper höra "Herregud, så tjock du har blivit. Svullen, liksom. Tröstäter du kanske? Du får väl en infarkt när som helst. Man blir lite orolig. Kan du andas ordentligt? Ska vi inte ringa akuten för säkerhets skull? Ska jag ringa? Inte? Säkert?"

Nyankortsvinnare:

Maria Sjöberg
Mariehamn

Vinner en Sverigelott. Vinsten skickas på posten.

debatt

” Det blir mer och mer trafik
på bussfilen i Dalbo.

MESS FRÅN 0457-34...

(s)-illusion om bostadspolitiken

■ **Christian Beijars** skryt om socialdemokraternas bostadspolitik i fredagens tidning bygger på en illusion.

När socialdemokraterna hade regeringsposition på 90-talet stagnerade bostadsproduktionen som framgår av diagrammet.

Den privata bostadsmarkanden fungerade inte och inte heller en politik som kunde reglera och komplettera marknaden.

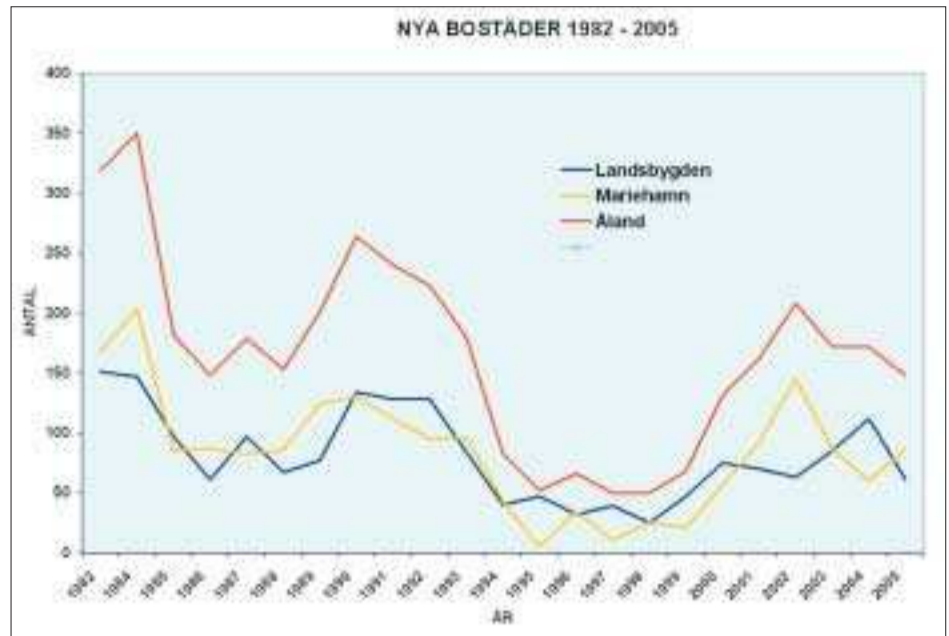
■ **När liberalerna** tillsammans med centern bildade landskapsregering 2001 införde vi "ett regionalt differentierat direktlån för hyresbostäder som en politik för ekonomisk tillväxt och regional spridning".

Det fanns ett uppdämt behov av hyresbostäder samtidigt som näringslivet behövde stimulans för att skapa nya jobb i en vikande konjunktur.

Bostadslånen har fungerat så som det var tänkt: enkelt, stabilt, samhällsekonomiskt

lönsamt och flexibelt.

I dag finns det anledning att se över bostadspolitiken och tillse att den privata bostadsmarkanden skall kunna bli effektivare. Det behövs en utvecklad planering av offentligt byggande, en garanti för så kallat socialt boende med billiga hyreslägenheter, avskaffande av dubbla subventioner (från landskapet och kommunen) och åtgärder som minskar kostnaderna för bostadsproduktion. **Olof Erland**

Nya bostäder. Diagrammet jämför antalet nya bostäder i Mariehamn och på landsbygden mellan åren 1982-2005.

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ Till de som gnäller om lättklädda tjejer som spelar beachvolley: Ta på er en flythalsare och släng er i sanden ett par minuter så tror jag att ni ändrar åsikt om att vara lättklädd. Dessutom blir man smidigare att spela än när man har svettiga kläder som täcker hela kroppen. **040-57...**

■ Hur kan Wiklöf Holding ha bild av lagtingets marmorborg på sin hemsida? Är alltså Åland Anders eget rike? **040-06...**

■ Du som är "trött på rött", så är det så att Silja-Tallink glider förbi kobben oftare än Viking. Det gäller både Långnäs och Mhamn! Så är det att va öbo. Sku nog va fint me en bro ti Gustavs! **050-57...**

■ Vad hände med glädjen i din blick? Vad hände med värmen och lyckan i ditt skratt? Efter att du "hittade mannen som gör dig glad" skrattar du inte lika ofta, eller på samma sätt, och glittret i din blick är sällan där. Jag vill att du ska må bra! Jag vill se dig lycklig! **0457-36...**

■ Psst! AB/CD lär va prel. bokade till Bastö 8.8 2008 redan. **0457-31...**

■ Varför finns det inte fullkornspasta att få på Nikolaj lunchservering? **020-79...**
Svar: Vi har försökt med fullkornspasta tidigare, men dels är det dyrare och dels var det inte så populärt som vi trodde det skulle vara, säger **Linus Grunér** vid Nikolaj Café och Brasserie.

■ Tydlig är man inte "kund" på arbetsförmedlingen om man ringer dit. Jag citerar: "Kan du ringa upp om en stund, jag har en kund". Hälsningar "**Studiebidraget**"

■ Renhållningen tömmer behållarna med buller&kras före 8:a på morgonen. Det låter oxå som flera grävmaskiner! Ny bil(?) klockan 13.00, samma oljud, samma plats! **0457-37...**

■ Gnälling me n.Sluta ändra mitt mess nyan. **040-81...**

■ Nyan ger tips på dvd från cdon! Bra, men det går ju int att beställa nu för tiden från cdon?! Tacksam för en lägesrapport! H. från "**filmgalen**"

■ Bra skrivet Danne S! Är av exakt samma åsikt som dig i frågan om marksänd digital-tv. Skulle ni inte trolovat er med Ålands framtid så hade du fått min röst i höstens val. Hälsn. **Stefan**

■ Vafför e de dom stora hundarnas fel hela tiden, om de händer nånting? **040-85...**

■ Varför klaga på beachvolley-spelarnas kläder, ska dom tävla med halare eller? Det är ju äckligt för dom att få sand i kläderna. Varför inte klaga när vi ligger på stranden och solar också? Kom igen det är ju snyggt! Hejdå, puss och kram och ha en bra fortsättning på dagen. **040-83...**

■ Ja, det är typiskt f.d. ålänningar. Flytta bort när det kniper, komma på somrarna och gnälla och kräva av de återtrunboende och ska ha tillbaka det de en gång lämnat. Betalar skatt någon annanstans och kräver här. **0457-38...**

■ Det blir mer och mer trafik på bussfilen i Dalbo. Personbilar, paketbilar, mc, moped, kommer körande som idioter där. Flera fotgängare har varit nära att bli överkörda vid övergångställena vid bussfilen. Vad gör staden och polisen åt det? **0457-34...**

■ Enligt lagen skall hundar vara kopplade, så enkelt är det. "**Insatt och utsatt**"

■ Hörde ryktesvägen att det var tänkt att blivande förstklassister ska gå från Jomala till Godby för att lära sej trafikvett. Snälla säg att det e ett dåligt skämt. Visst trafikvett behöver ALLA. Men att ha småbarn att gå flera kilometer är ju under all kritik! Hoppas nån kan kommentera detta, nån som vet hur det var tänkt. "**Trafikvett, ja tack**"

■ Varför så synd om R Ejder? Om han säljer huset i Spanien och flyttar till Åland får han ju köpa tomten! Precis som alla andra. **041-71...**

■ Harriet T, du behöver inte vara idrottsintresserad för att kunna engelska. Ordet strand = beach har ju knappast någon direkt koppling till idrott. "**Flickan**"

■ Tur att jag åkte Europa när Isabella körde förbi Långnäs. Hälsningar "**Trogen siljaresenär**"

■ Vem e den blonda tjejen som brukar jobba som väktare, satt på läktarn på IFK matchen i torsdags med hästsvans? Du är söt, kanske vi ses på nästa match. Mvh "**MIFK-fan**"

■ Håller absolut med Gr8, Dennis ta hit Sturm Und Drang och Ari Koivunen till Rockoff 2008! Dom e kanonbra!! **040-50...**

■ Du som tycker d e naivt kräva koppel på hunden, vad föreslår du själv? Totalförbud mot hundar? **040-51...**

■ Återflyttande ålänningar, som snart är i behov av åldringsvård vill hem till vår högkvalitativa åldringsvård. Förståeligt! Men ni blir dyra, inte har ni betalt skatt till Åland under ert yrkesliv. Så tveksamt om man faktiskt ska få återflytta. "**Realisten**"

■ Min hund e dresserad att vända om vid möte med bil eller människa å gå fot. Detta gör hon självant varje gång, dvs jag har koll. När jag promenerar Osternäs-Västernäs runt brukar ja möta typ 1 cykel eller människa var 7:e gång. Undrar vem jag stör? Får jag då inte ha henne lös, fast jag har koll å inte möter ngn? "**Koppellös!**"

■ Jag anser att det e djurplågeri att alltid ha en hund kopplad. En hund mår bra av att strosa själv ibland. En lycklig å sund hund hugger ej bara så där. Aktivera era hundar bättre både psykiskt å fysiskt! Ta ansvar som ägare! En hund som får gå kopplad runt kvarteret morgon å kväll å e ensam 7-9 timmar varje dag, vem skulle inte bli psykiskt sjuk? **040-83...**

■ Nu får ni då sänka hastigheten ner till Bamböle-viken. Finns barn och djur som leker ute. Spikmatta nästa! **0457-34...**

■ Varför- Superman för pojkar-blått och Pucca för tjejer-rött, i er annons Datatelefon/GSM Åland? Varför inte gemensamt pojkar och flickor? Skulle vilja veta varför! "**Jämn och ställ (frågan) det**"

■ Paf open? Huh! I casinot torsdag kväll var halva Paf stängt eller "Not open"! Släng nu in folk vid spelborden, annars får ju all dyr reklam inte samma effekt. **040-06...**

■ Tänk att folk klagar på Rockoff. Då det var hördes ingenting till Strändnäs. Nu när det är Paf open hörs det hur bra som helst hit och ingen klagar. **Bill**

■ Tici är en tusans snygging, är hon singel? "**Hemlig beundrare**"

■ Varför inte klaga lite på musiken från Paf open som hörs mer till Strändnäs än Rockoff? "**Arg kisse**"

■ Har just avnjutit stans godaste pepparbiiff, jo så är det, på Arken finns den. Tusen tack till fantastisk service med. **M.E**

■ Står det att det e billigare med "pelipassi" på IFK-matcherna ska det vara det också! Varför ändrar du på det Peter Mattsson? **0457-53...**

Svar: Från och med förra matchen har man inte fritt inträde med detta kort, vilket har hänt tidigare matcher. Det har varit en miss från vår sida. Om vi skulle ge

Dagens MMS-bild

Badpojken Benjamin.

fritt inträde med detta kort skulle alla som spelar fotboll komma in gratis, och det går inte, svarar **Peter Mattsson**, klubbdirektör i IFK Mariehamn.

■ Apropå vårjakten kunde man börja lobba i Brüssel för ett förbud mot tjurfäkting, rena djurplågeriet. Gåsleverproduktion och inte minst vinframställning, rena giftet. Vad skall de i söder ha för exklusiv rätt att få behålla sina urgamla traditioner om vi berövas våra. **040-05...**

■ Det e ju så löjligt att folk alltid ska peka ut rottweilers eller schäfrar som något dåligt, när det precis lika mycket kan hända att en liten "söt chihuahua" attackerar, eller en "gullig retriever". Vilken ras som helst kan attackera om den får det för sig. Har varit med att både chihuahua o retriever har attackerat både hund och människa. Så sluta tracka ner på rottweilers och schäfrar hela tiden. "**Hundägare**"

■ Finns det en kvinnlig fotograf som tar nakenfoto? **040-52...**

■ Elvis is dead, get over it! **040-50...**

■ Vad är en studel valp för raser? **040-82...**

■ Williams mindre buss, du ska inte köra om på Godby-sträckan när du får möte. Från Hondan du nästan frontalkrocka med! **040-85...**

■ Hur vet man att en anhörig håller att blir senil? "**Orolig**"

■ Beachvolley-tjejerna signalerar om sexuella tjänster? Snacka om snuskig fantasi! Skärp dig och njut av en bra tidning! "**En som gillar damer**"

■ Ke hud fle, sitter hjärnan din fast i grenen hela tiden? Har du inget annat än nudå byxorm har du problem snacka om o va fixerad. "**Trött karring**"

Är resan målet?

■ **Vår ideologi** - vi tror på människorna och deras förmåga att samarbeta för kommande generationer.

Åland är ett mycket framgångsrikt samhälle. Detta innebär att ideologier inte behöver spela en framträdande roll.

Hållbar utveckling är ingen ideologi utan en överlevnadsstrategi, vilket innebär att oavsett vilken ideologi man bekänner sig till, kan man välja HUT.

För att ett samhälle även i framtiden skall kunna räknas som framgångsrikt, kommer det att krävas en trovärdig strävan mot att all verksamhet skall hålla sig inom naturlagarnas gränser.

HUT-gruppens förslag/ mål-sättning är att Åland påbörjar resan mot hållbarhet nu 2007, för att kunna vara framme vid resans mål 2055.

Samtliga partiets kandidater bör inför lagtingsvalet skaffa sig grundläggande kunskaper om HUT. Detta så att de kan göra en uppskattning om när det åländska samhället skall vara så pass hållbart att det inte systematiskt bryter mot naturlagarna.

För att förtydliga - det är inte en fråga om huruvida vi skall gå in för att med gemensamma krafter skapa ett framgångsrikt hållbart samhälle eller ej - utan om när vi skall ha mod och vilja att påbörja den gemensamma resan.

Vänligen, HUT gruppen
Dan Jansén
Carola Sjöblom

NYANS ROS

...till **Rosalie Palmer** vid Ålands smådjursklinik för hjälpen med trasten i torsdags! Rosar YJ

...till **gamle fammo**, från lilla fröken Emelie i Åbo. Vi tänker på dig.

...till **Kåringundsrestaurangen** för den väldigt goda maten och den goda efterrätten. Vi kommer igen. "**Lördagsgruppen**"

...till min **mamma och pappa** för att de är världens underbaraste. En extra ros till **mormor och mosse**. Jennie.

...till **Sture Danielsson** i Kalmarnäs, för att han klipper gräset i lekparken. Grannbarnen.

...till **hemvården i Jomala kommun**. Ni är så duktiga. Britt-Marie och Lenart Pettersson, Jomalaby

” Kapitalismens ”fria marknad” behärskas av globala, ansiktslösa planekonomier, av jättebyråkratier med en välbetald nomenklatura i toppen. Nokia är bara ett annat Sovjet.

JOEL BACKSTRÖM I NY TID

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Orrspel

Annika Orre

Hundarna i Vondelpark

Jag har alltid varit hundrädd. Mera förr, mindre i dag. Har aldrig haft hund, vet inte hur de agerar och reagerar, är inte heller särskilt intresserad av att lära mig. Svårt för hundälskare att begripa, jag vet.

Av förståeliga skäl är jag mera rädd för stora hundar än för små. De små når kanske inte min hals eller ansikte även om de skulle hoppa högt.

På gångstigen runt stadens stränder rör jag mig ofta, både promenerande och joggande. För det allra mesta har folk jag möter sina hundar kopplade och det är ju bra. Trots det drar jag mig gärna åt sidan för att juckarna inte plötsligt ska vända på huvudet och nafsas när vi möts.

Man vet ju aldrig.

Som joggere är man i riskzonen. Hundarna kanske tror att man är ett rådjur – i mitt fall en ganska gammal och långsam get – och jaktinstinkten löses ut. Där står man sen med sin skänk i ett hundgap när man minst anar det.

Själv har jag inte blivit biten. Men det har en familjemedlem råkat ut för, och också andra i hans löpargång. En gång störtade en hund upp ur vattnet vid Gröna udden och hakade sig fast i benet i den löpare som sprang sist i skocken.

Sånt är ju aldrig kul. Men hundens fel är det inte. Felet sitter i andra ändan, hos den som förutsätts hålla i kopplet.

Därför ska jag nu berätta om hundarna i Vondelpark.

Varje gång en storstad besöks – sommarens cykelresa gick till Amsterdam och trakterna omkring – ska det joggas i åtminstone en park. Vondelpark är stor med planteringar och träd och många slingriga gångvägar.

Hjärtat tog ett skutt i bröstet när jag och min medjogger upptäckte att det fanns massor av hundar i parken och att ingen var kopplad. Men det visade sig snabbt att vi inte alls behövde vara på vår vakt. Hundarna – varenda en – brydde sig inte det minsta. Varken om oss eller om andra lösa hundar.

De bara sprang på sina egna vägar. Nosade på sina dofter. Återvände på en vissling från husse eller matte. Hur behändigt som helst.

Det är sannerligen att vara streetsmart. Att också hundar kan vara det var en nyhet för mig.

Vi kom oss aldrig för att fråga hur ägarna hade burit sig åt för att få hundarna att bete sig så okomplicerat. Kanske det helt enkelt är så, som också med invånarna i Amsterdam, att det finns så många hundar och människor på så liten yta att man helt enkelt inte kan ta notis om alla för då hinner man inte med något annat i livet.

Men hur ska man få åländska hundar att bete sig likadant?

Kanske kunde lösningen vara en obligatorisk kurs för att hundar och ägare ska lära sig det som juckarna i Amsterdam kan? Den som visar upp intyget kan slippa hundskatt medan de som vägrar kursa får betala, och så ordnas repetitionskurser med jämna mellanrum där streetsmartheten testas.

Lagstiftare, ohoj! Vad väntar ni på?

Vi behöver kunna vår historia för att förstå mycket av det som händer i dag. Men allt är inte trevligt att läsa eller höra om. Frågan är om historiska illdåd kan ursäktas med att tiderna såg annorlunda ut.

Barmhärtig glömska? Alla minnen är inte trevliga att hålla vid liv. Men vad händer om vi tillåter dem att drunkna i glömskans hav? Känner vi då igen farligheterna när de dyker upp på nytt?
Foto: GUNNAR ROOS

Johannes Åhman skrev nyligen i Dagens Nyheter att Kremels syn på Stalintiden inte bådär gott.

”I Putins Ryssland har det kommit ett påbud om att lärarna ska följa en ny lärobok, där Stalins brott tonas ned. Där förklaras att förhållandena var extrema och uppgiften han stod inför mycket svår.”

För några kvällar sedan visade Sveriges tv i repris en BBC-dokumentär om nazismen. Avsnittet handlade om Albert Speer, Hitlers arkitekt och rustningsminister.

Hur kunde han och andra acceptera alla de grymma handlingar som utfördes i nazismens namn? Hur fungerade lägercheferna och -vakterna i förintelslägren, var några av de frågor som ställdes i den efterföljande diskussionen.

Diskuterade gjorde författaren **Yrsa Stenius**, som har skrivit två böcker om Speer, och **Stéphane Buchfeld**, som forskar kring förintelsen vid Uppsala universitet.

De var båda övertygade om att vakterna, de flesta av dem, och många andra var helt vanliga människor. Vanliga människor som förträngde det de sysslade med, för även om det kanske kändes fel så sade överheten att det var rätt. Och allt blev så mycket enklare om man trodde att det man gjorde var rätt.

En sådan utveckling går naturligtvis inte över en natt. Den måste växa fram. Stenius gav som exempel Rudolf Höss, kommandant för Auschwitz. Hans problem var att fångarna var fler än han kunde bereda rum för. De vällde in och det fanns varken mat eller andra förnödenheter. De dog snabbare än man hann gräva ner dem.

Höss, som ville sköta sina åligganden exemplariskt, befann sig i ett kaos. När ordern gavs att fångarna skulle gasas ihjäl kom detta som en lättnad för honom. Antligen hade han möjlighet att reda upp i kaoset.

Tror vi på den förklaringen?

Varför inte. I något skede går man kanske över gränsen. I synnerhet om människorna runt omkring också har tappat riktningen i livet och inte längre förstår eller orkar lyssna på sitt samvete.

I Speers fall trodde Stenius att han var så mån om att få fortsätta med sina uppdrag i maktens centrum att han inte ville lyssna eller förstå.

Skall vi förlåta? Var människorna så påverkade av tidsandan – varifrån kom den? – att de inte såg klart, inte förmådde styra sina egna handlingar?

Det måste vara upp till var och en att ta ställning till. Vi kan åtminstone inte lägga skuld på dem som kom efteråt, en senare generation, som något slags arvssynd.

Men vi får inte glömma.

Om det är som Stenius och Buchfeld säger att detta är något som kan hända var och en av oss, att vi alla inom oss bär på möjligheten att kunna drivas till rent vanvettiga handlingar – i tron att vi gör rätt! Då får vi inte glömma, för i så fall blir risken mångfalt större att det händer igen.

Så länge vi påminns om de grymheterna som har begåtts av till det yttre helt vanliga människor (med galna ledare) så kanske det inte händer igen. Om mänskligheten tillåts glömma så finns det ingen

som känner igen faran när den sticker upp huvudet.

Det är därför det är så farligt att i historiebeteckningen vara överslättande och förstående. Om vi inte vet vad som har hänt så kan vi inte heller fundera på orsakerna till att det händer.

Det är mycket möjligt att förhållandena i Sovjetunionen var extrema 1937 och att uppgifterna Stalin stod inför var mycket svåra. Men betyder det att de miljoner som dog var något försumbart?

Många länder har traumor att bearbeta. Många länder har något att lära av tidigare misstag. Inte är världen heller i dag fri från grymhet. Tag Abu Greib-fängelset som ett exempel i liten skala. Uppträdde vakterna där som normala människor mot sina fångar? Något fick dem att gå över gränsen, men det hela stoppades när uppgifterna började sippra ut. Vad som händer bakom diktaturernas järnridåer kan vi bara försöka ana oss till.

Vi blir kanske inte lyckliga av att veta om alla hemskheter i världen. Men de som försöker dölja dem gör det inte med tanke på vår lycka utan för att skydda någon. Därför får vi inte släta över och glömma.

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2006:
7.279 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS
eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning: Posten:
vard kl 6.30-14, tfn 636 752,
lörd kl 11-12, tfn 0400 229 927.
Nya Åland: vard kl 8.30-16.15,
tfn 23 444.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Ansvarig nyhetschef:
Ulf Weman
tfn (018) 528 442
sport@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör:
Maj-Len Lindholm
tfn (018) 528 449
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print AB,
Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.1.2007
Fortlöpande helår..... 164 €
halvår..... 88 €
kvartal 45 €

Publiceringsdag	Efter text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219
Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmaterverket, tillstånd nr 364.

TURLISTA 27.4 – 16.9 2007

M:HAMN 2) 03.45 L → 08.00/09.10 2) → 14.35 14.45 → 20.15/21.15 → 01.25 L	ÅBO M:HAMN 14.35 → 01.25 L	M:HAMN 04.25 → 09.30/17.00 → 23.45 14.45 → 19.15/20.15 1) → 03.35 L 01.35 L → 07.00/08.00 → 14.35	STOCKHOLM M:HAMN 04.25 → 09.30/17.00 → 23.45 14.45 → 19.15/20.15 1) → 03.35 L 01.35 L → 07.00/08.00 → 14.35
--	----------------------------------	--	---

M:HAMN 23.55 → H:FORS 09.55/17.00 → M:HAMN 04.15

Passagerare med eller utan fordon skall vara på plats i check-in senast 30 min före avg. varefter incheck/bil/försäljning ej kan garanteras

L = Långnäs

Bilpaket till Åbo, dagtur
2-4 pers, personbil, 38€/enkelresa från 13.8

SILJA LINE
A member of AS Tallink Grupp

Torgg. 14, tel 16 711 eller 06001 74552 www.tallinksilja.fi

TALLINK
www.tallinksilja.fi

Torggatan 14, tel 16 711

Sthlm - Mariehamn - Tallinn

18.00	-00.50	→ 01.00	-10.00
10.00	-05.00	← 04.50	-18.00

Check-in senast 30 min. före avg.

ÅLANDSTRAFIKEN 1.6–19.8.2007

MARIEHAMN–KAPELLSKÄR dagligen

MARIEHAMN	KAPELLSKÄR	STOCKHOLM
07.00	08.30	ca 10.00 C
13.00	14.30	ca 16.00 C
19.00	20.15	ca 21.45 C
12.30	09.00	07.20 C
18.30	15.00	13.20 C
00.05	20.30	18.50 C

Buss Sto–Kap avgår från Cityterminalen 1h 40 min före fartygets avgång. Buss Norrtälje–Kapellskär ca 45 min före fartygets avgång. Även buss Kapellskär–Stockholm (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ankomst. Bussen går via Norrtälje.

ÅLAND–STOCKHOLM dagligen

ÅLAND	STOCKHOLM
01.10 L	06.30
04.35 M	09.40
10.15 M 1)	15.30
14.25 M	18.55
14.10 M	07.45
23.40 M	16.45
07.45 M	18.00 2)
03.20 L	20.10

ÅLAND–FINLAND dagligen

ÅLAND	ÅBO	H:FORS
03.30 L	07.35	
14.25 M	19.50	
23.45 M		10.00
14.10 M	08.45	
01.00 L	21.00	
04.25 M		17.30

1) Cinderella gör tvådygnskrusningar till Riga: 17.7, 24.7, 31.7, 7.8, 14.8 och 21.8

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i Mariehamn 20 min. vid avg. kl 07.00 och 08.00) före ord. avg. Transfer Mariehamn (Storag. 2)–Långnäs 1 timme före avgång, även Långnäs–Mariehamn, 10 EUR/person. Barnrabatt.

M=Mariehamn L=Långnäs
Boka alltid din resa!
VIKING LINE
Storagatan 2, tel 26 011, bokn. 26 211
www.vikingline.ax

Ring och
TIPSA!

23 444
DYGNET RUNT

Nya Åland
☆☆☆

Turlista t.o.m. 19.8.2007

OBS! Lokala tider

	Från Eckerö	Från Grisslehamn
Dagligen	8.30 13.30 15.30 18.30 20.15	10.00 11.30 15.00 17.00 20.00

Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via Cityterminalen. Från Stockholm 1) Tekniska högskolan 2 tim. före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8 och 13 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn 1 timme före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.

ECKERÖ LINJEN

Bokning tel. 28 300, växel 28 000, Grisslehamn 0175-258 00.
Bokning även på www.eckerolinjen.ax

BIRKA PARADISE

Alla dagar

M:hamn	10.00 →	Sto	15.45
Sto	18.00 →	M:hamn	02.00
Sönd-tisd	18.00 →	M:hamn	02.00
Onsd-lörd	18.00 →	M:hamn	03.30

BIRKA CRUISES

Ö ESPLANADG. 7. TEL: 27027
FAX: 15118 www.birkaline.com

STADSBUSSEN

20 augusti - 1 februari
Måndag – fredag

06.50	AB		15.10	ABCD
07.20	ABCD		15.40	ABCD
07.50	ABCD	lörd	16.10	ABCD
08.20	ABCD	B	16.40	ABCD
08.50	ABCD	A	17.10	ABCD
09.20	ABCD	B	17.40	AB
09.50	AB	A	18.20	B
10.20	AB	B	18.50	A
10.50	AB	A	19.20	B
11.20	AB	B	19.50	A
12.10	AB	-	20.20	B
12.40	AB	B	20.50	A
13.10	AB	A	21.20	B
13.40	AB	B	21.50	A
14.10	AB	A	22.20	B
14.40	AB	B	22.50	A

A = norrut, motsols B = söderut, motsols
C = norrut, medsols D = söderut, medsols

RING SÅ KÖR VI! DAGLIG LASTBILSTRAFIK till och från Åland. Tel. 24 111 **SAMTRANS**

LÖRDAG 18 AUGUSTI 2007

dagens ålänning | vädret | dagens rätt

"Allt från barnvagnar till rullatorer"

Helena Lundberg är bibliotekarie på Mariehamns stadsbibliotek. **Ska du jobba på Kulturnatten?**

– Nej, jag är ledig. Jag brukar alltid gå på kulturnatten, och det ska jag göra i år också.

– Det brukar vara så mycket folk på stan den här tiden, då skolorna börjat och alla har kommit tillbaka från semestern.

Vilka arrangemang ska du besöka?

– Jag börjar alltid med att fika på museet klockan 18.00. De brukar ha så gott kaffebröd där. Sedan ska jag gå med min dotter och titta på tjeibandet "Blood feud sisters" ifrån Kökar, de spelar vid Emmaus. Som ett alternativ till de vanliga ställena: museet, biblioteket och Emmausgården, så tänkte jag faktiskt göra ett besök till St Görans kyrka också. Där blir det ett dikt- och musikprogram. Ulvens döttrar ska uppträda.

Det blir en hektisk afton. Hinner du med allt?

– Missar man nåt så gör man, det är inte mer med det, säger Helena.

Vill du hälsa till någon?

– Jag vill hälsa till min mamma **Inga**. Hon brukar alltid gå på kulturnatten, men jag tror inte att hon orkar springa på stan i år. Hon uppskattade evenemanget väldigt mycket förut.

Foto: LINNEA TILLEMA

Mycket program. Helena Lundberg är alltid i farten på kulturnatten. När Nyan hälsade på berättade hon att hon särskilt ser fram emot att se bandet "Blood feud sisters" som spelar på Emmausgården.

Laxlåda

1 kg potatis 1 lök
salt, peppar
ett knippe dill
400 g regnbågsfilé
6 dl mjölk
2 ägg

Skiva potatis och lök tunt. Skär fisken i tunna skivor, hacka dillen, vispa ihop mjölk och ägg. Smörj en ugnsfast form, rada i hälften av potatisen och löken. Salta, peppra. Slå på hälften av äggmjölken. Rada i fiskskivorna, krydda, lägg på ett lager dill och så resten av potatisen och äggmjölken. Grädda i 200 grader ca en timme.

Vädret

Lördag

Stockholm: 18/12, 1,2m, 18/17, 1,4m

Åbo: 19/16, 0,2m, 18/17

8/5 temperaturen på dagen/nästa natt 1,7m våghöjden

Söndag

Stockholm: 20/15, 0,3m 19/15, 0,5m, 0,7m

Åbo: 20/15, 0,2m

Måndag

Stockholm: 20/16, 19/16, 4, 3

I går kl 15

Jomala	19	moln.
Åbo	20	
Helsingfors	21	
Stockholm	19	

Max/min temp. 10.8 - 17.8. klo 9

Jomala	+25,8	11.8.	+9,4	15.8.
Åbo	+28,4	11.8.	+13,0	15.8.
H:fors	+26,7	13.8.	+15,1	15.8.

För ett år sedan

Jomala	22	moln.
Åbo	23	
Helsingfors	21	

Utomlands i går

Köpenhamn	17	Paris	19
Oslo	18	Wien	24
Bryssel	18	Madrid	28
Berlin	19	Rom	27
Moskva	31	Aten	36
London	17	Las Palmas	23

Vattenståndet i går kl 15

Föglö	+4 cm	Åbo	+11 cm
-------	-------	-----	--------

Solen i dag

Mariehamn	6:00	21:26
Helsingfors	5:40	21:07
Stockholm	5:11	20:31

METEOROLOGISKA INSTITUTET Vädertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +1sa

TIPSA 0457-313-4444 MESSA 0457-323-4444 RING 018-23444

Hej båtfolk!

Internetkurserna för skärgårds- och kustskeppare startar den 10 september

Anmäl dig nu!

www.alandianavigation.ax

ÖPPET: TIS-FRE 12-17 LÖR 10-14

"Gardenbasket" av återvunna bildäck

HANDVERKET

Eva Eriksson tel 040 752 7037
Godby (F:ma Erik Mattssons parkering)

Select **TACK!**

På måndag återgår vi till våra normala öppettider. Stort tack till alla kunder som besökt oss under nätterna i sommar.

Anders & Niclas tilde personal.

VÅRA ÖPPETTIDER

Från måndag 20 augusti.

Vardagar 6-24
Lördagar 8-24
Söndagar 9-24

Välkommen!

Shell Servicecenter
Ö. UTFARTEN, TEL. 12 360.

KULTURKONTAKT NORD

Kulturkontakt Nord är den nya kontaktpunkten för nordiskt kultursamarbete. Kulturkontakt Nord är en del av Nordiska ministerrådets organisation.

För vem? Ramprogrammen är öppna för alla konstare och riktar sig till professionella utövare och förmedlare.

Hur? Ansökningsfrister, blanketter och ytterligare information om programmen, kriterier, ansökningsförfarande och sakkunniggrupperna se hemsidan.

Aktuella ansökningsfrister:
Modulen stöd till residenscentra: 24.8.2007
Mobilitetsstöd: 2.9.2007
Modulen stöd till nätverk: 9.9.2007

Info: Maria Jonsson, Nordens Institut på Åland
Tfn: 255 33 kulturkontakt@nipa.ax

www.kulturkontakt.org

norden Kulturkontakt Nord

Nytt **VVS företag**

VVS installationer & service
Försäljning av VVS material

F:ma **J. Hilander**
Tel. 0457 3424 644
Innehavare Johan Hilander

Ny massör i stan

ring och boka tid
tel. 040 754 79 11

massageterapeut
Mathias Sjölund
Strandgatan 15